

Reggeli Ujság

15. évfolyam

Felelős szerkesztő:
vitéz ÁRVA DEZSŐ

70. szám

A németek 12 szovjet hadosztályt szétverték A keleti harctér súlypontja továbbra is a déli szakaszon van – Győzelmes előnyomulás Indiában – Cassino hős és védői súlyos csapást mértek az újzélandiakra

SZTOJAY DÖME miniszterelnök

Berlinből jelenti az Interim: A keleti arcvonalon a nagy elhárító csata súlypontja változatlanul a déli szárnyon tombol, ahol a bolsevisák Jassi és Csernovitz irányában törnek elő és állandóan újabb motoros vadászegységeket és páncélos erőket vetnek harcra. A hónapok óta alkalmazott szovjet taktikának megfelelően azonban minduntalan újabb kísérletet tesznek arra, hogy második súlypont látszólagos alakításával egyéb arcvonalon kössék le a német erőket. Így például vasárnap tíz vadászadosztály és két páncélos dandár kezdték támadást Dnyepri és Csauzzu községek között. A német hadvezetőség azonban jól figyelve az ellenséges erők felvonulását úgy, hogy az új bolsevis hadsereg támadását az egész arcvonalon sikerült visszaverni.

AZ EGESZ VILAG CSODALJA CASSINO HŐS VÉDŐIT

A Cassinonál dúló küzdelmek az egész világ elismerését vívták ki a hősi német védők iránt. Mi sem bizonyítja jobban a német csapatok elszántságát és harci erejét töretlenségét, mint az a tény, hogy a harcok ugyanazokban az erők között folytak, amelyekből az amerikaiak a VIII. brit hadsereg-től kölcsönkért erőkkel megindí-

tották második nagy áttörési kísérleteiket. Az V. hadsereg nap-nap után erősítéseket kapott vagy a harcoló osztagokat felváltották, ezzel szemben a német védők hősiességen helytálltak anélkül, hogy hosszabb idő óta erősítésre lett volna szükségük. Mindez azt is bizonyítja, hogy a támadók sokkal súlyosabb veszteséget szenvedtek el Cassinonál, mint a védők, jóllehet az angolok tömegesen vetnek be nehéz tüzérséget bombázókat és más harci eszközöket. A leg súlyosabb veszteséget az újzélandi csapatok szenvedték el,

akik nyilván azt a feladatot kapták, hogy az áttörést minden áron erőszakolják ki.

A cassinói arcvonalon a legutóbb is élénk rohamcsapa tevékenység folyt és ennek során egy német osztag közelharc fegyverekkel megsemmisítette három legnehezebb ellenséges páncélos és hősi magartásával megsemmisítette a német támadásokat az oldalról fenyegető veszélytől. Az angolok ismét több áttörési kísérletet tettek, de ezek a német ellenállás nagyszerűségén összeomlottak.

Győzelmes előnyomulás Indiában

Tókióból jelenti a Német TI: Az Imphal uraimáért folyó csata elérte tetőpontját azzal, hogy japán kötelek Imphaltól keletre indiai területen előnyomultak. A hindu-japán haderő március 22-én Imphal egyik forgalmas összeköttetését észak felé elvágta, egy másik támadó kötelek az ellenséges védővonalon keresztül betört Aszsamba és fontos záróállásokat foglalt el. A japán kötelek tovább nyomulnak elő Tam felé és folytatják előnyomulásukat Sibung irányában.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint Wangcsingvej államelnök üdvözlő táviratot intézett Subhasandra Bosehoz abból az alkalomból, hogy a hindu nemzeti csapatok győzelmes előnyomulásuk során, most már hazai föl-

dön harcolnak India felszabadításáért.

CHURCHILL ES A BELSŐ ANGOL VÁLSÁG

Bütelékes német helyről közlik tájékoztatásképpen:

Churchill beszédében foglalkozott a háború utáni belső reform kérdéseiről. Megemlítette a betegségek biztosítását általánossá tételét és az oktatás új átszervezését. Berlini politikai körökben utalnak arra, hogy Németországban évek óta általános érvényben vannak ilyen intézkedések. Ha Churchill most mindezeket megígéri, kézenfekvő az a feltevés, hogy belpolitikai nyomás hatása alatt cselekszik. Megerősíti ezt az a körülmény is, hogy — mint Churchill monszolta — természetesen új alsóházi választásokat is tartanak.

Churchill Sztalinról dicsérite

Amszterdamból jelenti a Német TI: Churchill rádióbeszédében nagy dicsérrel szót Sztalinról, „akinek felhatalmazása lehetővé tette, hogy milliókat mozgasson meg és úgy döntson a háború vezetéséről, hogy az nagy előny jár a Szovjet és a szövetségesek számára”. Ezzel kapcsolatban kijelentette a brit miniszterelnök, hogy a Szovjet nem tudja „teljes mértékben értékelni” a nagyméretű kétféle hadműveletek nehézségeit. A britek és amerikaiak feladata — mondta Churchill — nehéz és teljesen eltérő a Szovjetétől, ami nem érinti a szovjet nép harctéri sikerei iránti csodálatot.

Churchill beszédében szólt még a hindu nemzeti hadsereg és az őt támogató japánok harcai-

ról. Elismerte, „hogy ezek már harcunk hátába kerültek és hogy különféle helyeken a legnehezebb harcok folynak”. Ezt a tényt azzal a kijelentéssel igyekezett enyhíteni, hogy „korai lenne már most közölni ezeken az őrségi hegyeken és dzsungel területeken folyó harc eredményeit”.

CSALÓDÁS AMERIKÁBAN

Amszterdamból jelenti a Német TI: A brit hírszolgálati iroda washingtoni jelentése szerint ottani politikai, de főleg sajtó körökben csalódást okozott Churchill beszéde. Azt várták, hogy a brit miniszterelnök állást foglal az idősebb politikai és harctéri kérdésekkel kapcsolatban és fontos kijelentéseket tesz majd.

EGYIK LEGKATASZTRÓFÁLISABB VESZTESEGET SZENVEDTE EL A BRIT LEGIERŐ A PÉNTEKI TÁMADÁS SORÁN

A Német Távirati Iroda értesítése szerint ha a német hadijelentés a péntek esti angol megfélemlítő támadás alkalmával felölt ellenséges repülőgépek számát 112-re teszi, akkor az ellenség teljes vesztesége tapasztalat szerint legalább 50 százalékkal meghaladja ezt a számot. Ami pedig a megromlott és súlyos embervesztéssel hazaérkezett gépeket illeti, ezek sem foglaltak benne ebben a számban. Mindent összevetve meg lehet állapítani, hogy az ellenség a harcban vetett repülőgépeknek legalább 20 százalékat elvesztette. Ez az eddigi legnagyobb veszteség, amelyet éjszakai támadás alkalmával elszenvedtek.

A német védelmi sikernek az angol-amerikai táborban annál nagyobb a hatása, mert az angol hírszolgálati irodák és újságok éppen a legutóbbi napokban állapították meg, hogy a német vadászfegyvernem véglegesen szétverték. Közben azonban elhallgatták azt a tényt, hogy a védelem nagy mértékben függ az időjárástól. Míg ugyanis a támadók a megfelelő időjárási viszonyokat természetesen kiválaszthatják maguknak, a védőknek el kell fogadniuk az adott időjárási viszonyokat. Eszerint igazodik a vadászvédelem harcban vetése, hogy a német vadászfegyvernem ha az időjárás azt egy kicsit is megengedi, milyen keményen száll szembe az ellenséggel és milyen hatáson verí szét azt, bizonyítja ezt az északi vadászoknak pénteken este elért sikere. Az éjszakai vadászok szereznek majd még néhány meglepetést az ellenségnek. (MTI)

SZEP EREDMÉNYEKET ERTEK EL A FEHEROROSZ HADERŐ TOBORZÁSÁNÁL

Minszkből jelenti: A fehérorosz haderő felállítására rendezett toborzás, amelyet a fehéroroszországi központi tanács elnökének rendeletére foganatosítottak, jó eredményekkel zárult. A felszólítottak fel nem szólított évfolyamok tagjai olyan nagy tömegekben jelentkeztek a toborzás alkalmával, hogy a jelentkező nagy részét vissza kellett utasítani.

NEMZETI (volt APOLLO)
FILMSZÍNHÁZ Márc. 27—ápr. 2-ig

A látszat csal

Főszereplők: *Simor Erika, Hajmássy Miklós, Kiss Zsuzsi és Vasvári Piri*

Kísérőműsor: **Ejtőernyős vadászok**

Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órákor. Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órákor MATINÉ

ATTILA (volt ODEON)
FILMSZÍNHÁZ Március 24-től 29-ig

Igy is lehet repülni

Főszereplők: *Heinz Rühmann, Eiga Brink és Hübner Sessak*

Magyar híradó és kultúrfilmek

ZRINYI
FILMSZÍNHÁZ Március 27-től

Szenzációs német színes premierzenei

Forgószél

(MMENSEE)

Főszereplők: *KRISTINA LÖDERBAUM*

Megkönnyítették a Károly-csapattereszt igazolását

A Budapesti Közlöny a m. kir. honvédelmi miniszter alábbi rendelkezését közli:

1. Közlöm az érdekeltekkel, hogy a Károly-csapattereszt kérvényezésére a multban kitűzött határidők lejártára való tekintet nélkül beadha-ók és érdemi elbírálást nyernek azoknak az igénylőknek a Károly-csapattereszt odaítélését célzó beadványai, akik abból az időből származó okmányokkal vagy kétségtelenül valódi más iratokkal bizonyítják, hogy a Károly-csapattereszt az első világháború idején megkapták vagy meg kellett volna kapniuk. Ilyen kétségtelen bizonyíték pl. a kitüntetési javaslat, melyben a megfelelő tartalmú arcvonalbeli (szoigálati) idő) a „Mióta van a harcterem?” rovatba, továbbá a beosztás és üzemelésben történt részvétel be van vezetve, — ugyanilyen az a nyílt parancs, mellélevél vagy szabadságigazolvány, mely feltünteti, hogy az illető a Károly-csapattereszt viselésére jogosult, — ilyennek kell tekinteni a kétségtelenül eredeti, tábori postai bélyegzővel ellátott, a folyamódót a Károly-csapatteresztrel ábrázoló fényképet, végül az olyan tábori postai lapokat és leveleket is, amelyek a folyamódó albeosztálybeosztását is kétségtelenül megjelölik s a postabélyegző időadataival nemkülönböztetve az ellenőrzést igazoló feljegyzésekkel (albeosztály-bélyegzők) az alapszabályok szerinti időtartamon át tüzvonalban teljesített szolgálatot is bizonyítják.

2. Érdemi elbírálás alá kerül minden külföldről vagy elcsatolt területekről beadott kérelem, valamint azok is, amelyeknél bizonyítva van, hogy a fél a kitűzött határidőt leteltége vagy külföldi tartózkodása miatt mulasztottak el.

3. Azoknak a kérvényeit, akik a kitűzött határidő elmulasztását azal mentik, hogy bizonyítékait csak az elszakított területek visszacsatolása után kereshették meg vagy még ma is elcsatolva lévő területen és külföldön kellett (kell) megkeresniük, szintén érdemi tárgyalás alá veszem, ha ezek a kérvények 1944. június 30-áig ide beérkeznek és ha — amennyiben az igénylő csonkaországbeli — egyszersmind az ő világháborús beosztását igazoló és azon időből származó, legalább egy írásbeli bizonyítékkal is fel vannak szerelve. Az e pont alá eső kérvények 1944. június 30-ig akkor is beadandók, ha a tanúbizonyítékok megszerzése a jelzett időpontig nem is sikerült — ezek utólag lesznek majd előérjesztendők.

4. Az 1—3 pont alá nem eső kérvények, mint elkésették tárgyalás nélkül visszautasítottak.

A jelen rendelet 3. pontjában foglalt rendelkezés a helyhatóságok által a helyileg szokásos módon megfelelően közzéteendő.

Német vélemény Churchill rádióbeszédéről

A Német T. I. diplomáciai tudósítója Churchill rádióbeszédével foglalkozva, megállapítja, hogy az Nagybritánia lakossága körében nagy csalódást keltett, mert az időszerű kérdéseket egyáltalán nem érintette. Ezzel szemben kiemelte, hogy a szövetségeseknek továbbra is hosszú és fáradságos meneteletést kell megenniük. Amerikának külön vérdíjazatot is kell hoznia mégpedig nemcsak Európában, hanem a Távolkeleten is. Berlini vélemény szerint ez tulajdonképpen felszólítás az Egyesült Államok részére, hogy ott is ugorjanak be, ahol Anglia a vérdíjazatot a maga részéről el akarja kerülni.

A dolgok állása szerint várni

lehetett volna, hogy Churchill beszédében kitér az Atlanti Chartára is, amelyet az utóbbi időben Amerikában is erősen támadnak, valamint Anglia kapcsolataira a szovjettel, tekintettel a finn és keleteurópai kérdésekre, valamint a szovjetnek a Földközi tengeren való megjelenésére — minderről azonban nem beszélt Churchill.

Vajjon a három nagyhatalom között fenáll-e az egyetértés — kérdezi Berlin — ami Teherán után fennállott? Mindezekre a kérdésekre adós maradt Churchill, akinek beszéde most nem a tengelyhatalmak elleni idegháború jegyében állott, hanem inkább a saját közvéleményének megnyugtására irányult.

Ujvidék — a szociális város

Öt egészségvédő körzetet szerveztek meg Ujvidéken — a város gondoskodik a szegénygyermeknek nyaraltatásáról

Ismertettük Ujvidék thj. város 1944. évi költségvetéséből azokat a tételőket, amelyeket a város a szegények pénzbeli támogatására és a szegényház fenntartására fordít. Ezekon kívül a városi szociális ügyosztály költségvetési mellékleti kiadások címen még 263.191 pengőt irányoz elő.

Ebből az összegből a népjóléti hivatal fenntartására 63.107 pengőt fordítanak. A népjóléti hivatal személyi kiadásainak végösszege 53.547 pengő. Ebből egy tanácsnokot, egy aljegyzőt és rajtuk kívül még 13 alkalmazottat fizetnek. A hivatali dolgozó kiadásai 9560 pengőt emésztnek fel.

Az egészségvédelmi szolgálat kiadásainak végösszege 58.549 pengő.

Ebből az összegből a zöldkeresztes egészségvédelmi szolgálatot szervezték meg a városban öt egészségvédő kör felállításával. Az egyes egészségvédőkörök kiadásai a következők: központi egészségvédőkör 45.335 pengő, Darányi-telepi egészségvédőkör 5787 pengő, herékerti egészségvédőkör 2498 pengő, sósbarai egészségvédőkör 2498 pengő és csenei egészségvédőkör 2428 pengő. A központi egészségvédőkörben szakorvosi rendelést is rendszeresítették. A napközi otthonok fenntartása 68.508 pengőjébe kerül a városnak. A napközi otthonokban foglalkoztatott gyermekek étkeztetéséről a város gondoskodik. A költségvetésben

180 óvodagyerek étkeztetését irányozták elő 300 napra napi 70 fillérrel és 200 iskolagyermek étkeztetését 150 napra napi 90 fillérrel. A városban átutazó munkakereső hajléktalanok részére felállítandó menhely költségeire, fűtésre, világításra, a legszükségesebb berendezésre, eddig is, amíg a kérdés végleges rendezést nyer 1000 pengőt irányoztak elő. A zágrábi munkásbörzétől annakidején felvett kölcsönből a város munkásotthont épített, amelyet azonban az állami munkaközvetítő hivatalnak adtak át. Az otthon épületének karbantartásáról és adójának fizetéséről a város gondoskodik, azért erre a célra 2059 pengőt irányoztak elő.

Az ellátatlan szegények részére a város népkonyhát tart fenn 49.287 pengős költséggel.

Átlag 300 személy étkeztetését vették számításba 150 napra. A város gyermekvédelmi kiadásainak végösszege 25.680 pengő. Ebből az összegből 8600 pengőt fordítanak szegény gyermekek felruházására, 10 ezer pengőt szegénygyermek nyaraltatására, 1200 pengőt a dunaparti gyermekfürdő fenntartási költségeire, 4380 pengőt hat ellátatlan nyomorék és vak gyermek menhelyen való elhelyezése költségeire és 1500 pengőt ugyanezek felruházására. A városban működő jótékony célú intézetek segélyezésére 4000 pengőt irányoztak elő.

Megfosztották állampolgárságtól a stockholmi magyar követet

A Hivatalos Lap szombati száma közli a kormány rendeletét, amellyel a Sopronban 1894 november 8-án született Ullein-Reviczky Antal dr., továbbá a Rómában 1890 augusztus 26-án született Ambro Ferenc és a Losoncon, 1900 december 16-án született Honti Ferenc, jelenleg külföldön tartózkodó magyar állampolgárokat az 1879. L. törvénycikk kiegészítéséről és módosításáról szóló 1939. XIII. tc. 8 §-ának, első bekezdése, 5. pontja alapján magyar állampolgárságuktól megfosztotta. (MTI).

A pápa üzenete a berlini katolikusokhoz

Berlinből jelentik: Freysing gróf Berlin püspöke pásztorlevelében közli annak a levélnek a tartalmát, amelyet a pápa válaszképp küldött a berlini püspöknek a birodalmi főváros bombázásairól tett jelentésére. XII Pius frisa a püspöknek, hogy mély fájdalommal és

a legbensőségebb részvétellel emlékszik meg a súlyosan meglátogatót Berlin áldozatairól.

Szószerint így folytatta: „Igen nagy melegséggel gondolok a szeretett Berlin egyházmegyéjére, amellyel enyem különösen szoros kötelékek fűznek össze”.

A pápa további fejtegetéseiben kitér a légiháború kihatására és megállapítja, hogy a hadviselésnek ez a módja már nem ismer határokat, minden gátlás nélkül rombol szét olyan kultúrákat, amelyek csak egyszer adódnak az emberiség számára. Befejezőben a pápa megígéri, hogy kísérleteinek meghiusulása ellenére minden elkövet, hogy a világi hatalom birtokosait és a felelős ténvezőket az ilyen brutális hadviselés borzalmas következményeire figyelmeztesse.

Március 25-től 28-ig

Magyar vigiték!

Pusztai királykisasszony

Főszereplők: *Szűcsényi Erika, Csontos Gy., Hajmássy Miklós, Blücsi J.*

Legnagyobb magyar és úja híradó

Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órákor, vasár- és ünnepnap d. e. 11 órákor Matiné

Figyelem!

Az Attila filmszínház igazgatósága tisztelttel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a mai naptól kezdve a bejárat

Andrássy u. 5 szám alatt van

a „Fehér Hajú” szállóba kapu bejáratán.

Figyelem!

HÁLÓ!

A Német T. L. amszterdami jelentése ismeretli a brit hírszolgálat közlését, hogy a yorkshirei bányavidéken 40 szénbányában 60 ezer szénbányász sztrájkol.

Nápolyi jelentés szerint a Vezuv kitörése következtében eddig kétezer ember vesztette életét. A Vezuv kitörése péntek este meglassult, azonban még mindig vannak új kitörések. Az izzó lávafolyam órákig hét méter magasságban mozog előre és villanatnyilag tíz ágra szakadt. A veszélyes hamueső alábbhagyott. Fél szemben tovább süppednek a füstfelhők, amelyek az egész Vezuv vidékét borítják és 3000 méter magasságot érnek el. A Vezuv csúcsát sűrű hótakaró borítja.

A Norvát távirati iroda közli, hogy az Adria északi részén lévő Fjör szírefel most már teljesen ragyogóan él a partizánoktól. A harcok során a partizánok soraitól teljesen elfestek. A tisztogató harcokban rész vevő erőknek jelentős mennyiségű fegyver került a kezükbe.

Német tengeralattjárók a Földközi tengeren és az Atlanti Ocean északi részén biztosító kísérettel haladó hajókaranálból 46.000 tonnát kitérő tíz hajót továbbá öt rombolót és más kísérő járművet süllyesztettek el, lelőttek továbbá három támadó repülőgépet.

A Német T. L. jelenti: A Yorkshir Post kiöntudósítója jelenti Kalkuttából, hogy a bengáliai kormány nyilvánosságra hozta azoknak a hinduknak a tényleges számát, akik 1943-ban Bengáliában éhenhaltak. Eszerint 1.873.749 ember esett az éhínség áldozatául.

Toledó érseket a spanyol püspökök nevében üzenetet küldött a pápához, amelyben a spanyol püspökök feltétlen hűségükről biztosítják utólag a római és az a kívánságukat fejezik ki, hogy Rómát megkíméljék a háború kihatásai. Az üzenet egy másolatát Toledó érsekének kéziratával megküldték gróf Jordana spanyol külügyminiszternek.

Az Interint jelentése szerint Dél-Afrikában a South-Afrika című lap jelentése szerint „Boerenalie” néven politikai szervezet alakult. Az új szervezet célja „egységes német szocialista arcvonal” alapítása a délafrikai Unió területén. A szervezetet el együttműködik Piroy volt délafrikai hadügyminiszter és újonnan alakított pártja is.

A Német Távirati Iroda jelenti Londonból: Nagy az izgalom Detroitban. — írja a Daily Express — Cughlin az ismert katolikus plébános elhatározta, hogy Pearl Harbour óta elhagyott beszédeit újra folytatja. A titkos rendőrség tisztviselői kezével és ceruzával kezükben fűszeltek, nem mond-e olyat, ami lázadásra való izgatás lenne. Cughlin kijelentette, hogy az amerikaiak vesztett ügyért harcolnak.

A Bolgár II megcáfolja egyes külföldi ügynökségeknek azt a hírt, amely szerint német erők állítólag elfoglalták a szófiai postát. A hírvíró hivatalt. A bolgár cáfolat szerint ezek a hírek teljesen alaplanok.

Az új kormány munkája

Budapestről jelentik: A Hétfői Magyarország, az új kormány programjával kapcsolatosan a következőket írja:

A Sztójay kormányhoz közelálló körökből származik az az értesülésünk, hogy az intézkedések elsősorban a zsidókérdés gyökeres megoldására irányulnak.

Egyik tünete az új vonalvezetésnek, hogy a sajtópolitikai szolgáltatásban is változás állott be. A miniszterelnök ugyanis Barófi Bede Istvánt, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetőjét megbízott követségi tanácsost felmentette állásától és helyére Zilahi Sebess Jenőt, a brassói magyar királyi konzulátus vezetőjét jelölte ki. Zilahi Sebess régi alapos ismerője a magyar újságírásnak és

kinevezése sajtókörökben általánosan megnyugvással találkozók. Ugyancsak nagy örömmel köszöntötték sajtókörökben, hogy a miniszterelnökség sajtópolitikai osztályának élén változatlanul megmarad Haeffler István miniszteri tanácsos, aki az újságírók közül került ebbe a magas és fontos pozícióba.

Ami most már az új kormány külpolitikai irányát illeti, erre a külpolitikára a magyar és a német nemzet között fennálló kölcsönös együttműködés nyomja rá bélyegét. A magyar-német sorsközösség ma éppen úgy fennáll, mint már hosszabb ideje és ez a sorsközösség részint a fegyvertárgy hiányában, részint a barátságban nyilvánult meg.

Egyre súlyosabb a Vezuv kitörése

Delitáliából származó jelentések szerint a Vezuv néhány nappal ezelőtti kezdődött újabb súlyos működése a hét folyamán

tovább fokozódott.

A lávafolyam jelenleg 300 méter szélességet és 27 méter magasságot is elért. Az egész Nápolyi-öböl felé sűrű füstfelhő terjeng. A Vezuv lábánál fekvő San Sebastiano és Messa helység elpusztítása után most Cercola falva is a lávafolyam áldozata lett. A folyékony lávaárada hatalmas sziklatömböket sodor magával

és sok folyamra szakadva lassan húzódik a tüzhányó délnyugati lejtőjéről a Nápolyi-öböl felé. A krá-

terből 300-400 méternyi magasságra kövek repültek a levegőbe. A Vezuv mostani kitörése hetven év óta a legsúlyosabb.

Az újabb jelentések szerint a Vezuvból sűrű hamufelhők szállnak egészen Bari városáig, százhusz mérföldnyi távolságra. A hamufelhők következtében

még reggel féltíz órakor is sötét volt.

meg kellett gyújtani a villanyt. A baromfiak a sötétségben újra nyugovóra tértek. A nápolyi bíboros elrendelte, hogy a székesegyházban három napon át külön imádságokkal kérjék Szent Januáris nápolyi védőszent védelmét.

Régi magyarokról ...

JAKAB MESTER

Regénybe kívánkozik annak a derék cisztercita papnak az élete, aki a középkori francia politikai mozgalmakban olyan jelentős szerephez jutott. Sajnos, mindezt ideig egyetlen egy elbeszélés, tudományos életrajz sem foglalkozik Jakab mester életével. Ebben a történetben éppen ezért emléket kívánunk állítani ennek a szegény sorból származó derék magyar embernek.

Ha a középkori viszonyokat szem előtt tartjuk, elcsodálkozhatunk azon, hogyan kerülhetett ki

valahonnan Délmagyarországból

Jakab mester Franciaországba? Egy fiatal, tanulatlan magyar fiú részéről ez a teljesítmény mindenképpen elismeréseméltó, még inkább azonban az a körülmény, hogy magyar létére a nagy Franciaországban olyan kimagasló történelmi szerephez jutott.

... Árpád-házi királyaink alatt telepedtek le Bátorházán, Tolna megyében a franciaországi ciszterciták. Mocsaras erdők szélén, kis tisztásokon ültették fel szállásukat. A rend tagjai túlnyomórészt földműveléssel és iparral foglalkoztak. Egy napon szép száll magyar legény jelentkezett a rendnél felvételre. A rendfőnöknek csakhamar megnyerte a tetszését a legény és felvette a rend dolgozó tagjai közé. Jakab mester itt sajátította el azokat az ismereteket, amelyeknek később olyan nagy hasznát is látta külföldi utazásainál.

Hogy milyen családból származott Jakab fráter, azt senki sem tudja. De az kétségtelen, hogy nagyon szegény ember volt és neki magának kellett mindent kiharcolnia az életben. Kiváló eszével olyan gyorsan

elsajátította a szükséges ismereteket, hogy valahányszor külföldi központokkal kellett elintézni valamit, mindig Jakab mesterre esett a választás. Egyik ilyen kiküldetése során került Jakab mester Spanyolországba. A Toledóban székelő rend főnökével valami miatt összekapcsolódott. Nagy izgalom támadt ebből az összekapásból és a vége az lett, hogy Jakab mester hátat fordított az egyházi életnek. Spanyolországból egyenesen Franciaországba indult. Itt sok nyomorúságban és éhezésben volt része. Franciaországban ebben az időben IX. Lajos uralkodott, aki minden erejével azon volt, hogy a messze keleten, azokról a szent helyekről, ahol a Megváltó megfordult, a pogányokat és arabokat elűzze. A hívő, vallásos lelkületű király egymásután vette a kereszteshadjáratokat Egyiptom, Tunisz és más keleti országok ellen. Az Egyiptom ellen indított hadjárata azonban olyan balsikerrel végződött, hogy magát a királyt is csak magas váltásdíj ellenében tudták a fogságból kiszabadítani. A francia hadsereg irtózatossal veszteséggel került vissza ebből a hadjáratból. Ilyen körülmények között érthető volt, hogy Franciaország népe nem nagyon lelkesedett a háborúkért.

Nagy lázadás keletkezett a történetekre, Franciaországban. Ezernyi főmeg verődött össze, amelynek élére

a hatalmas természetű magyarországi Jakab mester állt.

A rendezetlen főmeg irtózatossal pusztítást vitt véghez, üzleteket fosztottak ki, vidéki kúriákat támadták meg. A tömeg élén mindenütt ott

HEINEMANN

női ruhakészlete látványosság

volt véres pallósával Jakab mester. Az egyre jobban szaporodó tömeg azt kezdte hitesztelni, hogy kereszties hadjáratra vonul. Mindez azonban nem volt igaz, mert az egész mozgalom a papság és a pápaság ellen irányult és nem egyszer csunya foszogatásban merült ki. A nép felizgatása teljessé vált. A tömeg, mint a tenger árja, egyre növekedett. Jakab mester kiadta a nagy parancsot: Páris ellen vonulni. A tömeg lázongása azonban a város falainál megtört. A város jóelőre látni vett a lázadók támadásáról és alaposan berendezkedett a védelemre. A városból kitörő királyi hadak szétvertek a Jakab vezelte alatti tömeget. Magát a híres kalandort pedig Villemve sur Monser városában agyonverték. Így végződött kalandos életútja annak a sokat akaró, vad temperamentumú és kétségtelenül tehetséges honfitársunknak, akit sorosa a sötét középkor francia forradalmának élére állított.

Dr. Kerekesházy József

Tito kiképző táborokat létesít Olaszországban

Berlinből jelenti a Német T. L.: Legutóbb szovjet repülőgépek érkeztek Olaszországba, hogy onnan Tito részére hadianyagot szállítsanak.

Tito Olaszországban kiképző táborokat létesített, amelyekben összekötő tiszttekként nemcsak angol és amerikai, hanem szovjet tisztak is vannak.

Megszűnt a Tisza záróvonal

A MTI jelentése szerint a Tisza záróvonal megszűnt és mindazok az egyének, akiknek katonai beaktivójegyük a Tiszántúl eső területre szólnak, az első vonattal induljanak útnak.

Elhullott a lopott ló, elfoglalták a lókötőket

Most tárgyalta a szegedi tábla Dugyerszki Cvetó 49 éves szenttamási lókupec, valamint Nikolits Mihály 36 éves és Nikolits István 19 éves paripási cigányok bűnügyét. A zombori törvényszék annakidején Dugyerszki Dörgaságért 200 pengő pénzbüntetésre, a Nikolits testvéreket pedig lopásért egyenként

6-6 havi börtönrre ítélte.

Nikolitsék még 1941 nyarán Apátiban elköltöttek Janz Péter apátini gazdálkodó lovát, majd eladták Dugyerszkinék, aki viszont tovább adta azt Bebejaszki Lázárnak. Közben a lopott ló megbetegedett és elhullott, ebből veszekedés lett a cigányokkal és a nyomozó csendőrség így jött nyoma a betteseknek.

A tábla Elem-tanácsa Dugyerszki büntetését háromhavi fogsággal súlyosbította, a Nikolits testvérek büntetését azonban helyben hagyta.

Március 27-től április 2-ig a NEMZETI filmszínházban

Szenzációs magyar premier vigjáték!

A LÁTSZAT CSAL

Főszereplők: Simor Erzsi, Hajmássy Miklós, Kiss Manyi és Vaszari Piroska

Kísérő műsor: **Ejtőernyős vadászok**

HIRDETMÉNY

A m. kir. Honvédelmi Miniszter elrendelte, hogy össze kell írni mindazokat:

a) az 1909—1914 évi születésű hadköteleseket, akik az úgynevezett trianoni ország (anyaország) területén 1938. évi december hó 31-ig megtartott sorozásokon alkalmasan osztályozást nyertek, vagy bármely más okból nem avatottak fel és ennek következtében semmiféle katonai szolgálattól nem teljesítettek.

b) az 1938. évi december hó 31-ig előtti megírt sorozásokon felavattak ugyan, s be is vonulak, de a bevonulásukat követően 1940 évi december hó 31-ig elháríthatatlan szolgálatképesség miatt két havi szolgálatteljesítés előtt felülvizsgálata úján el lettek bocsátva, illetve a nem tényleges viszonyba helyezve és mint ilyenek az újrendszerű szürke igazolványi lappal ellátva nincsenek.

A fenti a) pont alá tartoznak mindazok, akik a régi rendszer szerinti sorozásokon segédszolgálatra alkalmasnak osztályozták, je felavartva nem lettek, fegyvernélküli szolgálatra alkalmasnak, vagy minden szolgálatra alkalmatlannak osztályozták.

Hirdetmény úján felhívom mindazokat az Újvidék város területén lakó 1909—1914 évi születésű hadköteleseket, akiket a hirdetmény a) és b) pontja érint, hogy folyó évi március hó 29-ől folyó évi április hó 19-ig minden nap délelőtt 9—12 óráig a városi katonai ügyosztályán (Városháza II. em. 28 számú ajtó) jelentkezni kötelesek.

Hangsúlyozom, hogy fenti hirdetmény csak azokra vonatkozik, akik a trianoni Magyarország (anyaország) területén voltak sorozva 1938. december 31-ig és azóta költöztek a visszacsatolt területre.

Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy aki jelenkezési, vagy megjelenési kötelezettségének teljesítését elmulasztja, kihágást követ el. A büntetés két évig terjedő fogság.

Újvidék, 1944. évi március hó 23. napján.

A polgármester megbízásából:
Dr. Temesi Ernő
tanácsnok h.

Hol kapható Budapesten a Reggeli Újság?

Keleti u. a. II. (II. o. folvosó) Szt. Gellért-tér BSzKRT város. Erzsébet-körút 39. Rákóczi-út 6. Rákóczi-út 21. Erzsébet körút 1.

Rendeletileg megoldják a sürgős kérdéseket

A közeli napokban megjelenik az új zsidótörvény

Budapestről jelentik: A Sztójay-kormány kinevezését az ország közvéleménye nagy megnyugvással fogadta. A kormány tagjai Gömbös Gyula fajvédő politikájának megvalósítását tűzték ki célul maguk elé és azon az úton kívánják haladni, amelyet annakidején Gömbös Gyula a nemzet számára kijelölt. Az időszerű, sürgős kérdések megoldását

a kormány rendeletek kiadásával viszi keresztül.

Ezzel kapcsolatosan már két miniszter tanácsot is tartottak. A minisztertanácsokon, azokat a sürgős intézkedéseket tárgyalták meg, amelyek a nemzeti élet minden vonalán meghozzák a megfelelő eredményeket.

A legsürgösebb kérdésnek a kormány a zsidókérdés gyökeres megoldását tekinti és az első kiadandó rendeletek a zsidókérdés megoldásával kapcsolatosak. Ezek a rendeletek már a közeli napokban megjelennek.

Jó hatást keltett a magyar közvéleményben, hogy az új kormány már hivatalbalépésekor megszüntette a címkorságot. A miniszterek rendeletet adtak ki, amelyben

megtiltották, hogy kegyelmes úrnak szólítsák őket.

Megszólításuk „miniszter úr”. A többi hivatalviselő személyiségeket is hivatali állásuk után kell szólítani.

Sajkáslak katolikussága az Ur asztalánál

A község katolikussága közösen végezte el a húsvéti szentáldozást

Sajkáslakról jelentik: Sajkáslak katolikus lakossága lélekemelő módon tett hitet vallása mellett. Szombaton délután a község minden katolikus lakosa elvégezte a szentgyónást. Ebből az alkalomból vidéki lelkészek érkeztek a községbe a gyónatás elvégzésére. Vasárnap délelőtt fél kilenc órakor Gertner János sajkáslaki plébános ünnepi szentmisét celebrált és ennek keretében járultak az Oltáriszentséghez a sajkáslaki ka-

tolikusok. A közös szentáldozáson résztvettek a sajkáslaki leventefi-jak és leventányok, úgyszintén a községben szolgálattal teljesítő határvadász katonák is. Gertner János plébános magasanszárnyaló szentbeszédet intézett a hívekhez örömet fejezte ki, hogy a sajkáslaki katolikusok egy emberként teljesítették vallásbeli kötelességüket. A szentmise a Himnusz el-énekléssel fejeződött be.

Három hónapi fogságra és iparendedélyének elvesztésére ítélte az uzorabíróság egy újvidéki élelmiszerkereskedőt

60—70 fillérért árusította a tejet

Az újvidéki uzorabíróság most tárgyalta Hatalák Ilona újvidéki lakos árdrágítási ügyét, akinek a Petőfi Sándor-utca 44. sz. a. van kávékimérése és élelmiszerkereskedése. A vádirat szerint Hatalák Ilona, akinek iparendedélye csak kávékimérésre szólt, tehát tejet egyáltalában nem árusíthatott volna olyan vevőknek, akik azt nem az üzletbe fogyasztották el, mielőtt év júniusától szeptember 14-ig, amikor is feljelentés alapján megindul ellene árdrágítás miatt a büntügyi eljárás, 60—70 fillérért árusította ki a tej literjét. A vizsgálat eredményeképpen vád alá helyezték Hatalák Ilona alkalmazottját, Winkler Lajosné is.

A mostani fő tárgyaláson a vád-

lottak azzal védekeztek, hogy a tejet a hatósági áron adták el tulajdonképpen, de

hozzászámították a szállítási költségeket,

ami literenként 8 fillérrel tetten ki. Ezt azért is megtették, mert a fogyasztók is belementek abba, hogy a tejszállítási költségeit megtérítik.

A bíróság a bizonyítási eljárás során megállapította, hogy Hatalák Ilona tulajdonképpen a törvényt akarta kijátszani akkor, amikor a tejet a kávékimérésre vonatkozó áron 18 fillérért árusította olyan fogyasztóknak, akik azt nem fogyasztották ott helyben el, hanem haza vitték. Kénytelenek voltak, a fogyasztók ebbe bele-

menni, különösen ott, ahol csecsemő vagy kisgyermeknek voltak, hogy tejhez jussanak. A bíróság ezt súlyosbító körülménynek vette és

Hatalák Ilonát, valamint alkalmazottját Winkler Lajosné 3—3 hónapi fogságra és 3—3 évi hivatal és politikai jogvesztésre, valamint személyenként 675 pengő büntetési helyettesítő összeg megfizetésére ítélte.

Az uzorabíróság Hataláknétől megvonta az iparendedélyt is, azonkívül kötelezte, hogy saját költségén az újvidéki Reggeli Újságban leközzölje a jogerős ítélet és annak indoklását. Az ítélet ellen úgy a védő dr. Zsoldos Gusztáv, mint a közvádó az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

Szengáz mérgezésben halt meg egy olasz vonat 426 utasa

A Német Távirati Iroda közli: Mint az United Press jelenti Nápolyból, március első felében Dél-olaszországban az egyik vonat 426 olasz utasa

szengáz mérgezésben meghalt az alagútban.

A szövetséges katonai vizsgálat megállapította, hogy a túlszűfolt vonat a nedves és csúszós sínen nem tudott továbbhaladni, mivel pedig az alagút fojtó levegőjét semmiféle léghuzar sem enyhítette, a levegő megtelt szengázzal, amely elpusztította az utasokat.

Kecskemét díszpolgára

Kecskemét város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a város díszpolgárává választotta dr. Szász Lajos m. kir. titkos tanácsost, iparügyi minisztert és Kovács Sándor szombathelyi megvédőpökört, Kecskemét volt apátplébánosát.

KETTŐN ÁLL A VÁSÁR

Dicsékszik egy legény:

— Egyszer négy órát utaztam, csak azért, hogy valakinek ellássam a baját.

— Szóval összesen nyolcat, mert vissza is kellett jönnie.

— Ő — hangzik csendesebben — visszafelé a mentők hoztak.

Hadköteleskorú férfiak adatainak ellenőrzése

Mindazok a 18—60 éves (tebát: 1926—1884. években született) férfiak, akiket ellenőrző közegek bármily oknál fogva a lakásukon felkeresni nem tudnak (pl. meri többszöri keresésre sem találták otthon; — vagy éppen az ellenőrzés ideje alatt változtatják lakásukat, illetve költöztek Ujvidék területére; — továbbá azok, akik a számukra a házkezelésre jogosultnál (háztulajdonosnál, házigondnoknál, házfelügyelőnél, vagy hozzátartozóknál — kintlétes céljából — hátrahagyott kérdőlapot akadályoztatásuk miatt még nem adhatták vissza ellenőrző közegeknek jelenkezzenek katonai okmányokkal (katonai igazolványi lap (pórlap), sorozási-, alkalmatlansági-, rokkantsági-, közérdekű munkaszolgálatos igazolvány, katonai elbocsátó levél, leventeigazolvány, polgári személyi lap) Ujvidéki városházának kis tanástermében (I. em. 7. ajtó) az alábbi sorrendben: naponta 8-tól 18 óra között.

Az I. H. III. és IV. kerületbeliek március 29-án, az V., VI., VII., kerületbeliek, valamint a tanyákon (szőlőtelepeken) lakók március 30-án és 31-én.

A magyar állampolgárok is jelentkezni tartoznak. Idegen állampolgárságuk igazolására csak külföldi állampolgársági bizonyítvány, vagy érvényes útlevél fogadható el.

Felhívom a házkezelésre jogosultak figyelmét, hogy — a m. kir. belügyminiszternek 331.056/K. XVIII. 1934. sz. rendelete értelmében — fel kell őket azért, hogy a házban lakó egyetemleges hadköteleskorú se maradjon ki az ellenőrzésből s éppen ezért kérdezzék meg minden hadköteleskorú férfit, hogy kitöltötte-e illetve visszakapta-e már az ellenőrzést szolgáló kérdőívet és ha valaki ezt elmulasztotta volna, úgy figyelmeztessék ebbeli kötelességének — büntetés terhe mellett való — haladéktalan teljesítésére.

Ujvidéki m. kir. honvéd állomásparancsnokság.

Pellot Nantes felé me eküli?

A párisi tömegvilkos személtéről a legjelentesebb hírek vannak forgalomban. A múlt héten jelentették, hogy Fon enbleau közelében megtalálták volna holttestét. Később azonban megállapították, hogy az nem volt dr. Petiot.

A Német TI legújabb párisi jelentése szerint állítólag Nantes körül jár a hírhedt tömegvilkos. A Nantes környékén levő La Haye Fous-sere községben szombaton feltűnt egy kerékpáros férfi, aki feltűnően érdeklődött a Nantes irányában menő vonatok indulási idejéről. A rendőrség által kiadott személyleírás rendkívül hasonló a kerékpárosra, azok azonban, akiknél kérdészködött, nem tudták azonnal értesíteni a legközelebbi rendőrgyűlést, és mire ezt értesíthették, a kerékpáros már eltűnt. A rendőrség most ebben az irányban is nyomoz dr. Petiot után.

RÉSZVÉTEK

Keservesen panaszkodik az inasgyerek a mesterének:

— Mester úr kérem, a segéd már megint megpofozott!

— Sajnálom, feleli részvétellel a mester, — de hát be kell látnod, hogy nagy elfoglaltságom miatt igazán nem csinálhatok mindent magam.

Szimovics a szerb nép sírásója

Belgrádból jelenti a Német Távirati Iroda Nedics vezérezredes szerb miniszterelnök vasárnap este, a Szimovics államcsíny évfordulóján beszédet intézett a szerb néphez. Beszédében felszólította a szerbket vessenek számat az államcsínyvel és annak következményeivel. Az államcsínyt senki sem akarta, csak egy kis csoport, amely nem a szerb érdekeket szolgálta, hanem idegeknak akart szívességet tenni. Szimovics a szerb nép sírásója és lépése a legsúlyosabb következményekkel jár a szerb népre. Az 1941 évi március 27-i államcsíny után a legsúlyosabb napok köszönöttek a szerb népre, de Anglia ezt sem elégezte meg, hanem Mihajlovics útján akarta rávenni a szerb népet, hogy tovább vérezenek érte. Amikor ez

sem sikerült felmerült a Titónak nevezett, nem is szerb nemzetiségű Joszíp Broz és az angolok Mihajlovicsot cserbenhagyták mint a kifacsart citromot. A szerb népnek nem kell a kommunizmus, amely élete végé jelentené. A szerb nép utószületése csak önmagából indulhat ki és a szerb nép megtalálta a valószínű kivezető utat. A szerb nép nem hisz azoknak, akik miként Anglia pártokra és csoportokra szaggatják a népet. Az elmúlt három esztendő elég tanulsággal szolgált erre. Ne szakadjunk pártokra és csoportokra, hanem legyünk egységesek, hogy megmentünk népünket, megmentünk önmagunkat, fejezte be beszédét Nedics vezérezredes, szerb miniszterelnök.

Az ital hatása a bűnözőkre

A pálinka fogyasztása növeli az öngyilkosságok számát

Az Országos Magyar Alkoholellenes Egyesület ingyenes előadás sorozatában Szecsődy Imre dr. tartott előadást „Az alkohollal kapcsolatos rendellenes idegállapotok és a bűnözés” címmel. Az igen érdekes és tanulságos előadás megdöbbentő adatokkal mutatta ki, milyen súlyos erkölcsi, romboló hatást vált ki az alkoholizmus,

tehát az állandó szeszfogyasztás. Az erőszakos, emberi személyek ellen irányuló bűncselekmények negyven százaléka az ital hatása alatt történt. Azok, akik rabjai lettek az alkoholnak nem fogékonyak a szép és jó iránt. Önzők, durvák. Az ital rabjai között kifejlődő „bajlarsíasság” nem más, mint bűnszövetség. Erre mutat a közöttük szokásos tetoválás

és a bőrbe bejegyztet képek sokszor titkos bűnszövetségekre is utalnak.

A különböző országokban érdekes különbségeket figyeltek meg. Belgiumban azt tapasztalták, hogy míg a sörrel részeg barátját is megtámadja, a többi alkoholtól ittas ember inkább csak ellenséget, vagy idegent bántalmaz. Sok helyen megfigyelték, hogy a pálinka vagy igen nehéz bor fogyasztása növeli az öngyilkosságok számát. Az alkoholizmus

legfelsőbb foka már elmebaj

és a végső fokon a beteg a legnagyobb mértékben ön- és közveszélyessé válik. Az alkoholizmus gyermekeinél gyakran epilepszia sőt elmebaj lép fel.

A vonatok indulása és érkezése Ujvidékről

Indul Budapestre: 4.20 (Szabadkái személy, onnan gyors), 13.30, 15.25 (Árpád sinautóbusz), 20.10. Szegedre: 5.05, 17.47. Óbecsére: 5.05, 13.50, 17.47. Zomborba: 2.55, 9.55, 17.52. Ujpalánkára: 2.55 (átszállással), 9.55 (átszállással), 13.25 (közvetlen vonat Gombosig), 17.52 (átszállással).

Titlre: 6.12, 12.12, 20.11. Érkezik Budapestre: 7.00, 10.55 (Árpád sinautóbusz), 17.40, 23.07 (gyors).

Szegedről: 9.35, 20.05. Óbecséről: 7.25, 9.35, 20.05. Zomborból: 7.40, 13.10, 20.02. Palánkáról: 7.40 (átszállással), 9.18 (közvetlen vonat Gombosról), 13.10 (átszállással), 20.02 (átszállással).

Titlre: 6.01, 11.38, 17.14.

— Dohányosok figyelem! Kérem azt a szerencsés dohányos társamat, aki szombaton déltájban a II. Rákóczi-u. 24. szám alatti trafikban felejtett pénztárcáját véletlenül magához vette, hogy a benne lévő, számára használhatatlan, de nekem fontos személyi irataimmal együtt juttassa vissza, vagy a Reggeli Újságnál adja le. A tárcában volt „leveles dohány” — kb. 400 pengőt érveze egészséggel! H. J. Petiot S.-u. 22.

Jelentkezzenek, akik házhelyet vagy földet igényelnek

Ujvidék város polgármestere a következő felhívást adta ki:

FELHÍVÁS

A volt jugoszláv agrárreformmal kapcsolatos juttatások végleges rendezése céljából felhívom mindazon személyeket, akik bármily jogcímen ház, házhely vagy föld juttatásában részesülni kívánnak, hogy igényüket a kirendelt bíró előtt, igényjogsultságukat esetleg külön alátámasztó okmányokkal együtt, a városháza tanástermében egész napon át személyesen

1944. évi március hó 31-én, április 1-én és 2-án feltétlenül jelentsék.

Az igénylők jelentkezni tartoznak tekintet nélkül arra, hogy bármily jellegű ingatlanjuttatást az illetékes földbirtokpolitikai szervekől korábban kérelmeztek-e vagy sem.

Ujvidék, 1944 március 10-én dr. vitéz Horváth Kázmér polgármester h.

— Éjszakai támadás Budapesten. Budapesten az Uszály utcában ismeretlen férfi megtámadta özvegy Szakály Györgyné oelidomölki asszonyt, aki fia meglátogatására érkezett Budapestre. A támadó kitépte az asszony kezéből a kóztáskát, amelyben 200 pengőt meghaladó készpénz, élelmiszerjegyek és iratok voltak, majd a fura felé elmenekült és nyoma vesztett.

HÍREK

— Ugyeletes szolgálai az újvidéki városi orvosi központi rendelőben 1954 március 25-től április 1-ig. Ugyeletes orvos dr. Halász László, II. Rákóczi Ferenc-út 25. sz., telefon 28—48. Ugyeletes gyógyszerárak: Alargits Szvetozár, Deák Ferenc-tér 5. sz., telefon 25—81 és Ilin Dusan, Erzsébet-tér 4. sz., telefon 24—45. Mentők és úszók: Andrassy-út 12. sz., telefon 33—22.

—00011000—

— Véget értek az újvidéki lelki-gyakorlatok. P. Kiss Szaléz, a debreceni ferences rendház főnöke három napos lelki-gyakorlatot tartott Ujvidéken. A beltéri plébánia templomban külön a nőknek és külön a férfiaknak, a Keleti Kereskedelmi Főiskolán pedig a főiskola tanárainak és hallgatóinak tartott lelki-gyakorlatokat. Szombaton volt az utolsó lelki-gyakorlat. A résztvevők egy része már szombaton, a többiek pedig vasárnap reggel a 7 órakor kezdődő szentmisén járultak a szent áldozáshoz, hogy ezekben a súlyos időkben megtisztult lélekkel várják Krisztus halálának és feltámadásának ünnepét.

— ANNY KALAPMODELLJEI mindig elegánsak. Rákóczi-út 11.

— Budapest polgármestere látja el a főpolgármesterei teendőket. Budapestről jelentik: A kormányváltással kapcsolatosan régi alkotmányos szokás szerint Budapest főpolgármestere benyújtotta lemondását. A belügyminiszter a lemondást elfogadta és a főpolgármesterei teendők ellátásával Szendy Károly polgármestert bízta meg.

— FELHÍVÁS AZ UJVIDÉKI AL-LAMI LEÁNYGIMNÁZIUM NÖVEN-DEKEIHEZ! Az intézet igazgatósága közli, hogy a tanítás március 28-án, kedden, az állami főgimnázium épületében délután fél 2 órakor megkezdődik.

— Felszentelték a három új püspököt. Az esztergomi főszékesegyházban Serédi Jusztinián bíbornok hercegprímás Gyümölcsöző Boldogasszony papján püspökké szentelte Mindszenty József veszprémi, Kovács Sándor szombathelyi és Hamvas Endre csanádi kinevezett püspököt. A szertartáson a kultuszminisztérium részéről Stolpa József államtitkár és Beresztóczy Miklós miniszteri tanácsos jelent meg. Küldöttségekkel vett részt Shvoy Lajos székesfehérvári és Hász István tábori püspök.

— Hírek Kishegyesről. A topolva és vidéke ipartestület mellett működő segédvizsgáztató bizottság e őt az alábbi kishegyesi iparos secédek vizsgáztak sikerrel: Pesti Károly fodrász, Koncz István szabó, Szabó László lakatos, Németh István kőműves, Suii Sándor Kovács, Papp István pék. — Akik az adati téli gazdasági iskola tejipari tanfolyamán részt akarnak venni bővebb felvilágosításért az előjáróssághoz forduljanak.

— Közös katolikus-református templom épült egy zemplénmegyei községben. A zemplénvármegyei Ricsé községben megépült a katolikus-református templom az ottani tüdőbetegszanatórium udvarán. Az oltárt a templom egy kiugró részében helyezték el, amely teljesen elzárható, az előző részben pedig az Urasztalát állították fel. A toronyra a kereszt mellé a csillagot is odahelyezték. A templomot isentiszteletre használják majd felavatása után és ugyanitt ravatsozzák fel a szanatóriumban elhunyt katolikusokat és reformátusokat.

— Titkos húsraktár lepőztek le Kishegyesen. A kishegyesi csendőrség nagyobbarányú hús és zsírcsemrészt leplezte le Wagner Ferenc budapesti géplakatos egy 350 literes hordót akart a vasúton feladni tartalma borknak volt feltüntetve. A szállítmány gyanusnak ünt fel és megvizsgálták. Ekkor derült ki, hogy a hordóban zsírszalonna és sózott sonka volt. Azonnal letartóztatták Wagnert aki beismerte, hogy a húst és szalonnát Paróczai Ferenc kishegyesi gazdálkodótól szerezte be. Előállították Paróczit is aki beismerte hogy több dísnót levágott engedély nélkül, az úgy nyert húst és zsír Wagner segítségével kicsenpászták a községből és feketén értékesítették. A csendőrség Paróczinál a házkutatás alkalmával az engedélyezett mennyiség fölül is talált szalonnát és sonkát, amit a hordóban elszállították szánt áruval együtt elkoboztak és megindították az eljárását.

— Öngyilkosság, baleset Újverbáson. Schwartz Henrikné született Fischer Katalin 39 éves újverbázi lakos élesekamrájában felakasztotta magát és mire hozzátartozói rátaáltak, már rem volt benne élet. A szerencsétlen asszony már több ízben megkísérelte az öngyilkosságot, de hozzátartozói szándékát minden alkalommal idejében észrevették és tettének végrehajtásában megakadályozták, most sikerült neki végzetes tettetét elkövetni. Tettének oka idegösszeomlás. — Diviarszki Szávó 20 éves újverbázi lakos a Wagner G. Adolf utcában oly vadul száguódott kétfogatú kocsián, hogy elütötte a kerékpáron haladó és az utcát keresztezni akaró Fritz Dániel újverbázi íróasztalozót. Fritz a fején és arcán sérült meg.

— Péterrévi hírek. A vármegyei úrbiztos figyelemmel a hirtelidőnosságot, hogy a házuk előtt hozták rendbe az út melletti árkokat. Ne túrjenek meg semmiféle ártatot sem az árokparton sem közvetlenül a házuk előtt. — Az előjáróság figyelmezteti a lakosságot, hogy a márciusi káró állatbaj után azonnal fizessék be a közvédelmi pórtárból a legelőbárcát. — Az előjáróság április 3-án mekekezd az utakon lévő fűvel borított kaszálókat. Ugyanakkor a pórtai úton és a Csikpartján lévő fűtermet is bérbeadja. — Az ugarokban és a réteken a további rendelkezésig szarvakat sem szabad legeltetni. A koronák, vendéglők, italmérekék zárórája a további rendelkezésig március 31-ig érvényes.

— JUBILÁL A LEVELEZŐLAP Igen érdekes adatok kél az Olympia-Rundschau a posta, de különösen a levelezőlap történetéből. Ez az igénytelennek látszó hírközlési eszköz immár hetvenöt éves múltra tekinthet vissza és annak idején maga a posta sem hitte volna, hogy az évi körülbelül negyvenhét és fél millió darabra rúgó postai küldemények nyolcadrészt levelezőlapok teszik. Igen sokan még ma is feleslegesnek tartják a levelezőlapot, mert állítólag csak kevés szöveg fér el rajta. Ezzel szemben megállapították, hogy egy sűrűn teleírt levelezőlapra kisbetűs írógéppel huszonegy sort lehet írni, soronként ötven betűjelet számítva — tehát egy levelezőlapon ezer betű is állhat. Ha azután a különleges, úgymezett "gyöngybetűs" írógéppel kísérletezünk, kiderül, hogy tizenkétezer betűt lehet ráírni egy levelezőlapra — anélkül, hogy olvashatatlanul sűrű szöveget kapnánk. Ilyen hosszú szöveg egy teljes, nagyalakú levelezőlapon fér csak el — tehát a levelezőlap használata igenis gazdaságos, különösen a mai papír- és boríték-szegény világban.

Egy hét a sportok multjából

MÁRCIUS 25. — 1896. Az MTK evezős alosztályát 1895. áprilisban alakította meg, s már akkor szöbakerült, hogy ne kapjon külön nevet. Azonban még a nyár folyamán felvette a „Kalóz” nevet. Ez a csónakázó alosztály azonban 1896-ban ezen a napon el is vált az anyagyűléstől és felvette a Magyar Testgyakorlók Evezős Egylete nevet. De októberben már ezt is Duna Budapesti Evezős Egyletre változtatta. — 1889. A Tudomány és Műgyeleti Olvasókör (vulgó Egyetemi kör) megszűntette torna intézményét.

MÁRCIUS 26. — 1842. Széchenyi István gr. írja naplójában: „Forgách elszámolt velém a Hajós Egylet dolgában. Wennekheim Béla meglátogatott; elvesztette a jékedvét a hajós egylet 40 frt. miatt. Oh, mily kevés érteke van a köz iránt.” — 1904. Az oxford-cambridgei nyolcas evezős versenyt az utóbbi nyerte 21 p. 34 mp. alatt 4 és fél hosszal.

MÁRCIUS 27. — 1859. A „Napkelet” írja: A városigetben a napokban egy különös sétakocsizás történt. A kocsis elé lö vagy más vonós állat nem volt fogva, sem gőzerő által nem hajtatott, hanem vagy 8 egyén ült s a kocsis elég sebessen robogott a fák alatt a kifizűtt irányba. Az egész nem valami öröndögösség, hanem Horthi hazánkfiának találmánya, ki a kocsiba hajósúlyos erőt alkalmazott. A rellalót találmányának kivételére gr. Szécsen Adolf segítette. A kocsival most Horthi úr több nagy városban utazást fog tenni.

MÁRCIUS 28. — 1883. Megalakult a Páncsovai Torna Egyesület Szirtes Ignac és Scherter Antal tanárok tanadozása alapján. — 1886. A Herkulesben olvashatjuk, hogy megalakult a Kunszentmártoni Korcsolyázó Csónakázó Egyesület. — Ugyancsak Székelyhídon hasonló egyesület alakult.

MÁRCIUS 29. — 1592. Meghalt Comenius Amos János, a XVII. század legjelesebb pedagógusa, kinek műveiben számos adatot találunk a magyarok régi sportjaira vonatkozólag. — 1842. Sántor Méric gr. belépett a Hajós Egyletbe.

MÁRCIUS 30. — 1829. Wesselényi Miklós br. írja naplójában, hogy 28—30. között Biassinivel, a híres kelesvári vívómesterrel vívott. — 1891. A Pértői Evezős Club ezen a napon tartott közgyűlésén elhatározta felezését. — 1904. Budapesti a Király Bazarban (Ferenciek tere 3) megnyílt a Budapesti Városi Lövölde.

MÁRCIUS 31. — 1822. Wesselényi Miklós br. írja naplójában a parizi fedett uszodával kapcsolatban: „mivel ma vasárnap vala, sem nem usztam, sem nem fechtoltam, viszont másnap már kipótoltam a mulasztottakat, mert usztam, vívtam és ráadásul 3 német mérföldet „talpaltam”. — 1862. A Budapesti Hajós Egylet gyűlést tartott Waldstein János gr. elnöke alatt. Bejelentette, hogy a tagok száma 87-re emelkedett és hogy Pozsonyban is megalakult a hajós egylet. — 1888. A Nagyvárad Torna Egylet elhatározta, hogy a jövő hónap folyamán átteszi működési helyét a városigeti Dóri szigetre; tervbe vették, hogy itt lesz jövőben a nyári helyiség is. Az alakulás végleges címe lett: „Nagyvárad Torna Kör”. — O - S

— Hírek Temerinből. Minden munkaadó akinek olyan alkalmazottja van, akinek fizetése a heti 20 vagy a havi 30 pengőt meghaladja és még alkalmazottak kereseti adója alá nem jelentette be, 5 napon belül az adóügyi-osztálynál különbeni büntetés terhe mellett tartozik bejelenteni. Ide számítanak a házi cselédek is. Akinek tehát olyan cseléde van, aki havi 30 pengő, vagy annál több készpénzfizetést kap, vagy fizetése és természetbeni szolgáltatása vagyis a koszt és lakás együtt meghaladja a 30 pengőt, az is köteles bejelenteni. Vagyis aki kosztot és lakást ad a cselédnek és mellette még 40 pengő vagy annál több fizetést az köteles bejelenteni. Az első negyedévi adók fizetése április 1-én jár és ugyanakkora, akik még nem fizették be a jövő hét folyamán megkezdődik a zálogolás ezért a községi előjáróság felhívja azokat, akik még nem rendezték az első negyedévi adót, hogy soron kívül fizessék be.

— Vásárlási könyv veszett el. Újvidéken. Nánási Mihály névre kiállított vásárlási könyv Újvidéken elveszett. Kéri a becsületes megtalálót juttassa el Kertész utca 10 szám alá vagy a Reggeli Újság szerkesztőségébe.

— Magasfeszültségű árammal követt el öngyilkosságot. Komáromból jelentik: Nem mindennapos módját választotta az öngyilkosságnak Kubani József ispánpusztai kocsis, aki évek óta gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. A szerencsétlen ember az utóbbi időben valóságos búsomorsóba esett, senkivel nem beszélt, emberkerülő lett. Tegnapelőtt este azután kiment az országútra és felmászott a magasfeszültségű villanyáramot vezető oszlopra és pusztá kezével megfogta az áramvezetőket, amely azonnali végné égette. Megszűnkedett holttestét reggel találták rá.

— Az éjszaka nyíló virág. Néhány esztendővel a háború kitörését megelőzően a braziliai őserdőkől Ausztrába került egy virágmagszállítmány, melyből idővel csodálatosabbnál-csodálatosabb virágokat neveltek a kertésztudósok. Most mutatták be első ízben a világ legkülönösebb s nálunk teljesen ismeretlen növényét, a denevérvirágot (Fugenia cauliflora), amely a braziliai Bahia, kerület vadonjaiban is csak ritkán található. E növény virágai nem ágakon hanem a törzsön nőnek. Nappal a virág olyan, mint egy ceruzaszál, de mielőtt leereszkedik a sötétség, a húsos, hófehér virágszirmok szétnyílnak s valóságos illatfelhőt árasztanak. Ez az illat erősen hasonlít a kellemes szaggal, mocsarakban tenyésző virágokéhoz. A denevérvirágot minden madár vagy fereg elkerüli óvatosan, mert porzónak tartalmazza a szirmai terpeninillatú. Ha a virágot mégis támadás fenyegetné vagy megöregszik, a kellemes illat elviselhetetlen bűzzé alakul s ez a bűz pontosan ugyanaz, amit a denevér áraszt, ha elfogják.

— Ne sárgulj — turbán! Érdekes és a mohamedán vallási szabályok rögzítésére szolgáló rendeletet adott ki Sziria kormányja. Eszerint sárga turbánt csak azok az igazhívők viselhetnek, akik az Iszlám szent zarandoklás helyére, Mekkába elvándoroltak. Ismeretes, hogy az Iszlám követőinek legalább egyszer a földi árnyékvilágban meg kell látogatniuk a prófétá sírhelyét. Ezek azután joggal viselhetik a sárga turbánt. Zöld turbánt viszont csak azok viselhetnek, akik részve a mohamedán egyház valamilyen kiváló érdem elismeréseképpen ezt a jogot megadja. A rendeletől remélik, hogy „megszűnik az a sok visszaélés, amelyet az elszaporodott számú csavergók és koldusok a két színnel elkövettek”.

— Hírek Újverbászról. Leberz Henrik jelenlegi újverbázi lebeszt Tiszatvárfalva német evangélikus hitközsége meghívta a Morgen haer jelkész elhalalozásával megünnepelt lelkes állásba — Dr. Stock Károly és dr. Stock Henrik újverbázi orvosok belügyminiszteri engedéllyel családi nevüket Gvarmarra változtatták. — Brasnyó Márton hadüzem munkást ismételt kötelességmulasztás miatt internátóborba szállították. — Az iskolánkintűi nevelési előadások során legutóbb megtartott előadáson a Hiszekegy elmondása után Vass Gyula áll tanító Magyarország történeleméről, Zalányi Gábor áll. tanító pedig a Légő elleni védekezésről tartott értékes előadást. Csépe Imre kishegyesi népköltő saját verseit szavaival, Jakobovits Jenő áll. tanító magyar népdalokat énekelt és tanított be a nagyszámú hallgatósággal. Csernus Sándor áll. neptanító zárószavai után a Hiszekegy elmondásával ért véget az előadás.

— Egymásba szaladt Budapestén két helyiérdekű szerelvény. Budapestről jelentik: A szentendrei vámról egy helyiérdekű szerelvény belerohant egy másik szerelvénybe, amely a filozófus jelző szemafor előtt vesztegelt. A szerencsétlenség következtében tíz utas megsebesült, közülük ötten súlyosabb sérüléseket szenvedtek.

— Meghívó. Az újvidéki „Cecilia” egyházi énekkar összes tagjait kérem, hogy az énekkorokra előjónni szívekedjenek. Még pedig kérdem este fél 8 órai kezdettel a női kar, a férfi, illetve összkar pedig szintén kedden fél 7 órai kezdettel. — Karnagy.

— Meglopta rokonát. Kallós Pálné Újvidék, Hold-utca 9. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes lakásáról 3.000 pengő értékű felférneműt, ágyneműt, ruháneműt és cipőt lopott. A rendőrség megindította a nyomozást és ennek során megállapította, hogy a lovas Adler József, Bem-utca 27. számú házában lakó, húszéves fiatalember követte el, aki Kallósnének rokona. A lopott holmit egy újvidéki őszeresnél értékesítette. Mivel az őszeresek mindig kötelesek bejelenteni a rendőrségen, hogy mit vásárolnak és kitől veszik azt, így ennek alapján jött rá a rendőrség a tolvajra és találta meg a lopott holmikat is.

— Női aranyóra veszett el Újvidéken. Vasárnap délelőtt a Musómi-utca és Hitler Adolf utcák irányában két aranyóra veszett el. Kéri a becsületes megtalálót, hogy adja át a Reggeli Újság szerkesztőségében, ahol illő jutalomban részesül.

— Tél a tavaszban. Gyümölcsöt Boldogasszony sem hozta meg az annyira várt tavaszt. Szombaton délelőtt sűrűn hullott a hó és ha el is olvadt az utcákon a levegő mégis hideg volt. A szembenlevő Fruska Gora hegységben azonban nem olvadt el, hanem megmaradt és vasárnap is vastag hótakaró borította a hegység magasabb részeit. Hétfőn reggel ismét megindult a havazás és ezzel alaposan rácafolt a kalendár utra, amely március 27-ét mutatott Szerencse még az, hogy eddig nem volt olyan enyhe idő, amely megindította volna a rügyezést és így a használt tartó tél nem fagyasztotta el a gyümölcsfák rügyeit. Természetes hogy a március végéig tartó hideg következtében minden erősen visszamarad és így az idén jóval később jutunk majd gyümölcsöshöz, meg zöld főzésekhez is.

A SZAFU MEGERDEMELTEN GYŐZÖTT KULAN...

Szabadkai AFC-Kulai AFC 4:2 (3:0)

A Kulai AFC vasárnap a jöképességű Szabadkai AFC-ot látta vendégül NB III. bajnoki mérkőzés keretében. A játékot Bugadzsia vezette. A csapatok a következő felállásban vették fel a küzdelmet:

SzAFC: Lázity, Márki, Hampelics, Kórász I., Létics, Modrics, Mészáros, Dömötör I., Dömötör II., Kórász II., Csizmadia.

KAFC: Gatty, Vörös, Klecsuess, Schmidt, Molnár, Schiemender, Bujer, Mehr, Szauser, Nikolesin, Tremel.

A mérkőzés hűvös, szeles időben, mérsékelt számú közönség előtt indult. A vendécsapat már az első percekben erős iramot diktál, a hazai csapat tapogatózó, széteső játékot kezd, ennek tulajdonítható hogy Dömötör I. már a 9. percben védhetetlenül a hálóba helyezi a labdát. Utána több veszélyes leveze és kapuelőtti kavargás következik, a 29. percben Mészáros helyezi védhetetlenül a hálóba a labdát. A hazai csapat védelemre rendezkedik be, a 40. percben egy kapuelőtti kavargásban Csizmadia oly szerencsétlenül ütökzi össze a kifutó kulai kapussal, hogy a szabadkai játékos lábtörést szenvedett. A pályáról való leszállítása után 3 perccel a 10 emberrel játszó vendécsapatból Modrics váratlan védhetetlen bombalövessel 3:0-ra állítja be az első félidő eredményét.

A második félidőben a hazai csapat is mintha kissé jobban önmagára talált volna, de a túlnagy előnyt már nem tudta behozni. A vendécsapat Dömötör II. révén eléri negyedik gólját, mire több sikertelen levezés után Szauser 4:1-re szépít az eredményen. A játék sokat veszített szépségéből azáltal, hogy a játékosok kissé szabadjára engedte a sokszor idegeskedő játékosokat. Az utolsó negyedében Schmidt váratlanul 4:2-re szépít és ezzel beállítja a végeredményt.

A nagyobb rutinnal rendelkező vendécsapat megérdemelten győzött, jól lehet, a második félidőt 10 emberrel játszotta végig. Habár a hazai csapat tartalékkal volt kénytelen kiállni, a pontok elvesztése mégis leginkább az edzési hiánynak, valamint a gyenge összájátéknak tudható be. A helyezkedés is gyenge volt. A vendécsapat legjobbjá kétségelentül Csizmadia volt, habár az egész csatársor jöképességű csapat benyomását keltezte. A hazai csapatban a védelem volt elfogadható. A KAFC-tól négy nem láttunk ilyen gyenge játékot és reméljük, hogy hamarosan nem is fogunk.

— Június 30-ig tart a fakitermelés. Az ország faellátásának biztosítására a földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amellyel az 1943-44. évi fakitermelési munkálatok határidejét általánosságban 1944 június 30-ig meghosszabbította.

— A csendestárs üzletét nem lehet kiigényelni. Az iparügyi miniszter megállapította, hogy az, aki a csendesárs által átengedett üzlethelyiségben folytat ipari tevékenységet, az üzlethelyiséget a csendestártól nem igényelheti ki. Ugyancsak nem kérhet igénybevétele az üzlethelyiség bérlője a bérösszegre vonatkozó megállapodás hálytalansága címén sem. Az igénybevétele ugyanis nem szolgálhat okul, ha a felek bérlési szerződésükben a bérlési szerződésre vonatkozó, az érvényben levő kormányrendelet rendelkezéseit figyelmen kívül hagyják. Ilyen eset nem közigazgatási, hanem bírói útra tartozik.

Meddő fölény után vereség

Gamma-Ujvidéki AC 2:0 (2:0)

A Ferencváros nyerte az örök rangadót — Három elsőosztályú mérkőzés elmaradt

Az Ujvidéki AC elmúlt vasárnapi budapesti 4:0 arányú győzele után általában volt a vélemény az ujvidéki szurkolók körében, hogy a csapat a Gamma ellen is eredményesen veheti fel a harcot. Különösen azok után, hogy az elterjedt hírek szerint az UAC a Vassas ellen valóban nagyvonalú játékot mutatott és az új összeállítás kitűnően bevált. A nagy derűlátás azonban indokolatlannak bizonyult, mert a csapat nemcsak a pontok egyikeit sem tudta megszerezni, hanem a jó játékkal is adós maradt.

A közönség bizalma már ekkor megrendült, amikor a csapatok kivonultak a pályára. Szabó helyett ugyanis Platz vonult ki a kapuelőtti mezőben és minden közönséssé, hogy az egykor kiváló kapus sérülése óta nincs komoly edzésben, erős mérleken csökkennek az Ujvidéki AC esélyei. A két csapat következő összejáratásában szerepelt:

Ujvidéki AC: Platz — Marias, Avar, Rab, Ménési, Zsoldos — Páfi, Tamas, Welker, Gömöri, Sörös.

Gamma: Tóth — Hires, Kónya — Horváth, Szabó, Sildosi — Kincses, Tóth L., Mike, Kemény, Nagy III.

A mérkőzést előbbi események az első negyedében játszódott le. A Gamma a szél felől kaput választott, az UAC a szél ellen is formás támadásokkal kezdte a játékot, de a Gamma védelem mindent tisztáz. A Gamma is támad és Platz előbb Tóth, majd Kemény lövése fogja nagyon bizonytalanul, a 12. percben egy pillanatra megtorpán az ujvidéki védelem, a tisztán álló Kemény jó labdát kap Mikától és habozás nélkül a keze mellé helyezi. Platz tehetetlen volt. A 16. percben már újabb Gamma gól terbeli az ujvidéki háló. Zsoldos szabálytalan szerelése miatt szabadrúgásból a játékosok, Tóth áll neki a labdának és a rosszul helyezkedő Platz mellett, a kapuá mellett a hálóba vágja. Ekkor még nem hitte a közönség, hogy a mérkőzés sorsa már el is dönt és az eredmény már nem változik. Gól után ugyan állandóan az Ujvidéki AC támadott, de a Gamma védelem elszánt és keményen — túl keményen is — szerelte a támadásokat. Még így is adódtak gólhelyzetek, de a csatások pepecselésén és erélytelenségén ezek is meghiusultak.

A második félidőben még nagyobb ujvidéki fölény alakult ki. A játék nagyrészt a Gamma területén folyt és a Budai csapat csak szorványosan támadott. Ezek a támadások azonban veszélyesek voltak, míg az UAC fölény meddő maradt és a csatások csak a 16-osig vitték fel a labdát. Ott esődöt mondott minden tudományuk. Sok helyzet vesztett így el és a végén kénytelen volt a csapat vereséget elismerni a pályán.

A mérkőzésen egyik csapat sem nyújtotta a várt játékot. A Gamma kesz szerencsés góllal kívül vajmi keveset mutatott. Talán csak a játékosok gyorsaságát, a labda egyből való továbbítását és a védelem átfeláldozó játékát lehet kiemelni. Ez az önfeláldozás sokszor túlmélt a sportszerűség határára és durvaságban nyilvánult meg, amikor a játékosok meglorolatlannul hagyták a vendécsapat csatársorát nem sokkal utatolták. A közönség nagy érdeklődéssel várta MKE játékát, de alig látott tőle valamit. Kincses volt az egyetlen, aki kitűnt a támadósból gyors lefutásaival.

Az Ujvidéki AC-ban a védelem a kapus kivételével nem hibázható. Platz általában bizonytalanul védett, látszott, hogy csak szükségmegoldásként került a kapuba. A hávédékek közül Mária volt a jobb, nagy akarással küzdött. Avar nehéz ellenfelet kapott Kincses személyében. A fedezet-sor is jól működött. Ménési emelkedett ki közülük, de Rab és Zsoldos is kitűnően megállták helyüket. A csatársorban csak Sörös elégett ki. Minden labdát megjátszott, sok szép beadást küldött a kapu elé, de a belsők mindig lemaradtak. Welker bátoritanul mozgott, Gömöri átlagon alul játszott. Takács sokszor segített ki hátul és többször szépen felhozta a labdát, de a befejezéseknél ő is lemaradt. Welker bátoritanul és lassu volt, Páfi pedig a jobbselel alig nyújtott valamit és nagyon sokszor rontott.

Lantos nagyon rossz napot fogott ki. Itéleteiben sokszor tévedett és méltán kiérdemelte a közönség zúgolódását.

A forduló egyéb eredményei:

Budapest: Ferencváros—Ujpest 2:1 (2:0). Az örök rangadó a Ferencváros győzelmét hozta, mert csatársora jobban minaszálta a gólhelyzeteket. Onodi II. és dr. Sárosi voltak a gólszerzők, a második félidőben az Ujpest Nagyvarosi II-es góljával szépített.

Csepel: Csepel—DIMAVAG 3:1 (1:1). Két pályagól döntötte el a mérkőzést. A 36. percben Olajkár szabadrugásból a kapus hibájából a hálóba jut, egy perc múlva a DIMAVAG távoról küldött szabadrugásból egyezt.

Budapest: SalBTC—BSZKRT 2:1 (1:1). A kiesésre álló BSZKRT váratlanul nehéz ellenfélnek bizonyult és a SalBTC csak szűves küzdelemben győzte le.

Szolnok: Szolnok—Elektromos 1:1 (1:0). A Szolnok újabb győzelmével végleg elkerült a kiesési zónából (a most jó középhelyezése van).

A Nagyvaradra kifutó Nagyvaradi AC—Tisza, a Debrecerbe kifutó DVSC—Kispest és a Budapestre kifutó Vassas—Kolozsvar mérkőzés elmaradt. A vasárnapi forduló után a bajnokság állása a következő:

1. Nagyvarad	19	16	0	3	42:19	32
2. Gamma	20	10	5	3	39:26	25
3. Ferencváros	20	11	3	7	47:28	24
4. Kolozsvar	19	9	5	5	34:29	23
5. Ujpest	20	9	8	8	65:44	21
6. SalBTC	20	9	3	8	49:40	21
7. Csepel	20	8	4	8	42:39	20
8. Szolnok	20	9	2	9	58:36	20
9. Kispest	19	7	5	7	44:42	19
10. Elektromos	20	8	2	10	47:52	18
11. Vassas	19	4	9	6	30:35	17
12. Ujvidék	19	6	5	8	28:37	17
13. DVSC	18	5	6	7	26:45	16
14. Tisza	19	5	4	10	28:48	14
15. DIMAVAG	20	5	4	11	29:45	14
16. BSZKRT	20	3	8	12	23:38	11

utball-eredmények

Ujvidék: Törekvés—Moholi AC 2:1 (1:0). I. osztályú bajnoki mérkőzés, vezette Dobsinszky. A Törekvés megérdemelten nyerte meg első tavaszi bajnoki mérkőzését. Góllövők Bural és Zsoldos, illetve Lázics. Dobsinszky jól vezette a mérkőzést.

Zombor: Zombori TK—Ujvidéki AC II. 4:0 (2:0). NB III. osztályú mérkőzés.

Zombor: Zombori SE—Bácsalmási MOVE 0:0. NB III. osztályú mérkőzés.

Temerin: Temerini TC—Bezdáni SE 5:0 (3:0). NB III. osztályú mérkőzés.

Ujverbász: Szeged AK—Ujverbász CSE 2:1 (1:0). NB II. osztályú mérkőzés. A szegediek csak nagy küzdelem után győztek.

Budapest: Garz TE—Zentai AK 3:0 (2:0). NB II. oszt. mérkőzés.

Szabadka: SzVAK—Bocskai (Óbence) 3:0 (2:0). NB II. oszt. mérkőzés.

Kishegyes: Topolyai L. E.—Kishegyesi L. E. 4:4 (3:0). Barátságos, játékos mérkőzés. Csöke. A topolyai leventék az első félidőben nagy fölényel játszottak, de a második félidőben a hazai csapat is magára talált és így sikerült a mérkőzést döntetlenre vinni. A játékosok is győztek.

Ujvidék: UVAK—Bajai TISE 2:1 (1:1). NB III. Játékos mérkőzés. Nehéz küzdelemben győzött az UVAK a jó és lelkesen játszó TISE ellen. Az első félidőben egyforma erők küzdöltek. Ebben az időben a bajaiak szélellen ugyanannyit támadnak mint az UVAK. Az UVAK-on meglátszott Bartha, Buzgó és Longáver hiánya. A vezető góli Iványi nagyszerű 30 méteres lövéssel szerzi az UVAK. A TISE a 30. percben kihasználja az UVAK védelmi hibáit és Lehel révén egyenlít.

Szünet után a szél alábbhagy a TISE az első félidőben szélellen kiadja az erjét. Most nagy fölényben játszik az UVAK. Németh lövése pattan vissza a mezőnyben, mellet Misley háttal a kapuval behúzza a hálóba. Alkalma volna az UVAK-nak növelni az eredményt, de Misley és Németh lövése kapufát talál. A TISE-nek van egy alkalma az egyenlítésre, de Lehel elhibáz. Jók: Horváth, Kovács Németh és Iványi, illetve Somoegi, Hórán és Csicskó. A játékosok kezében tartotta az erő mérkőzést.

UHAK—UVAK II. 2:2 (2:0). Barátságos mérkőzés.

Ujvidék sport híre

Lábtörés egy ujvidéki barátságos mérkőzésen. Az Ujvidéki Heréskerti AC csapata vasárnap barátságos mérkőzést játszott a Nemzeti Munkaközpont TE csapatával. A mérkőzést az UHAK 3:1 (1:0) arányban megnyerte. A mérkőzés első félidőjében, közvetlenül szünet előtt sajnálatos szerencsétlenség történt. Biokai József, az UHAK játékosa egy összefutás alkalmával kettős lábtörést szenvedett. A szerencsétlenség után a pályáról kórházba szállították.

Pécsre vasárnap váratlanul megérkezett a horvát ifjúsági válogatott, MLSZ értesítését a mérkőzés elmaradásáról. Ugyancsak megérkezett Budapestre Bazzani horvát játékosok, a Budapest—Bécs mérkőzés levezetésére, mert ő sem kapta meg az értesítést, hogy a mérkőzés elmaradt.

Hivatalos UAC hírek. Az összes ifjúsági játékosokat kérem, hogy szünet és pénteken délután az edzésen jelenjenek meg. — Felkérem az összes bírléteket, hogy bírlétegyeikhez szolgáltatassanak be fényképet. A fényképes bírlétegyek lepecsételése a pályán levő klubházban történik minden délután 2—5 között. Az 1943 évi bármilyen címen kiadott bírlétegyek érvényüket veszítik. — Intéző.

Hirdetmény

Felhívom az érdekeltek figyelmét az alábbi rendelet betartására:

Bőrvagybirtoklás m. kir. kormányhatis 143/1944. sz. rendelete a szarvasmarha, lo, sertésdögbőrök, valamint a nyúzási kötelezettség alá nem eső sertések bőrének beszolgáltatása tárgyában.

1. A bőrcserzési eljárás — körülményessége és hosszadalmas volta miatt — a közellátás igényeit kielégíteni már nem tudja kielégíteni. Ezért a 280/1944. M. E. sz. rendelet 1. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

a) a bőrcserzési eljárás eddigi rendszerét megszüntetem s helyette:

b) az alábbi eljárás (váltóbőrendszert) alkalmazását rendelem el azzal a megjegyzéssel, hogy az új eljárás bárány-, birka-, juh- és kecskebőrre nem alkalmazható.

2. Jelen rendelkezésem értelmében az a személy, aki saját tulajdonát képező elhullott szarvasmarhának, bivalynak (ideértve ezeknél a borjút és a rövendékállatot is), lónak (csikónak), öszvérnek, szárnak, dögsertésnek, valamint a nyúzási kötelezettség alá nem eső sertésnek bőrét készpénzfizetés mellett kijelölt nyersbőrkereskedőnek átadja, annak ellenében az alábbiakban feltüntetett (százalekos, kúles szerinti mennyiségű) készbőr igényelheti:

a) 10—13 kg. (zöldsúly) nyers marhabőr után 8—11 négyzetláb, mindenféle borjubőr 1 kg-ja után pedig 1 négyzetláb borjú vagy növendékmarha boxbőrt.

b) 14—25 kg. (zöldsúly) nyers marhabőr után 8—11 négyzetláb, mindenféle borjubőr 1 kg-ja után pedig 1 négyzetláb borjú vagy növendékmarha boxbőrt.

c) 14—25 kg. (zöldsúly) nyers marhabőr után a nyersbőr súly egyharmadának megfelelő mennyiségű felsőbőrt.

d) 26—35 kg. (zöldsúly) nyers marhabőr után a nyersbőr súly egyharmadának megfelelő mennyiségű fénybőrt, avagy lábbeli felsőbőrt.

e) a 35 kg-on felüli nyers marhabőr után a nyersbőr súly egyharmadának megfelelő mennyiségű talpbőrt, vagy gépszijbőrt.

f) lo-, szárn- és öszvérbőr után darabonként 8—10 négyzetláb felsőbőrt, ha a beszolgáltatott nyersbőr 180 cm-nél hosszabb, míg ha ennél rövidebb, 4—6 négyzetláb felsőbőrt.

g) sertésbőr után 1 kg. nyersbőrrel 0.250 kg. illetve 2 négyzetláb felsőbőrt, ugyanilyen mennyiségű talpbőrt.

3. A beszolgáltatott nyersbőrök után igényelhető készbőrök zár alóli felelősségét „Anyagigénylési zárolt készletből” c. úrlapon bőripari osztályomnál (Budapest, II., Fő-utca 68. sz.) kell kérni. A szükséges úrlapok a kerületi kereskedelmi és iparkamaráknál szereztethők be.

4. Az anyagigénylési úrlap indoklási részén községi előjárásigazolvánnyal, vagy hatósági állatorvossal igazoltatni kell azt a körülményt, hogy az igénylő tulajdonában volt állat nem fertőző betegségben hullott el, bőre tehát kikészíthető, illetve, hogy az igénylő által levágott sertés nem esett nyúzási kötelezettség alá.

5. Minden esetben csatolni kell az anyagigényléshez a nyersbőrkereskedő által kiállított átvételi elismervényt, amelyen a nyersbőrkereskedőnek fel kell tüntetni, hogy az elhullott állat, illetve nyúzási kötelezettség alá nem eső sertés bőre került beszolgáltatásra.

6. Az igényelt bőrvagybirtoklás zár alóli felelőssége után az osztály az anyagigénylési úrlap igénylő példányát az igénylőnek küldi meg, mégpedig az illetékes községi előjáróság útján, hogy az a kiutalt bőrvagybirtoklás elvételétől az előjárás elvégzéséig feljegyezze.

7. Az anyagigénylési úrlap tétel

KÖZGAZDASÁG

Változások a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium ügy- és személyzeti beosztásában

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a III. (vám-, kereskedelem- és gazdaságpolitikai ügyek) szakosztályát megszüntette és a szakosztály eddigi ügyköreinek intézésére III/a. (kereskedelem és vámpolitikai ügyek) és III/b. (külkereskedelmi igazgatási ügyek) elnevezésével új szakosztályokat szervezett.

A miniszter a megszüntetett szakosztály vezetőjét, Kószegehy Iván miniszteri osztályfőnököt és a szakosztály vezető helyettesét, dr. Szilágyi Mihály miniszteri osztálytanácsosi megbízatásuk alól felmentette.

Az új megszervezett III/a. szakosztály vezetője dr. Székely János min. tanácsos; helyettese dr. Szilágyi Mihály min. osztálytanácsos,

III/b. szakosztály vezetője Kószegehy Iván min. osztályfőnök, — aki a két új szakosztály felülvizsgálatával is megbízott — az osztályvezető helyettese pedig dr. Vitéz Révy Viktor min. osztálytanácsos lett.

A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter ezzel kapcsolatban a XIV. szakosztály vezetésébe alól dr. Gál László min. tanácsost felmentette és külön megbízatással az elnöki osztályba osztotta be s egyidejűleg a m. kir. külkereskedelmi hivatalhoz kirendelte és ott az államközi főosztály vezetésével megbízta. A XIV. szakosztály vezetésével dr. báró Brandstein Gyula min. tanácsost bízta meg.

Sok az eszkimó...

Megszüntetik a gyümölcsfeldolgozó ipar túlméretezettségét

Budapestről jelentik: Ismertettük azokat az új rendeleteket, amelyek a különböző konzervek, gyümölcs-izetek, pulpok és más tartósított élelmiszerek gyártásának és forgalombahozásának szabályozásáról megjelentek. E rendeletek legfőbb pontja az, hogy felülvizsgálják az összes eddig kiadott gyártási engedélyeket és a tartósító iparban a jövőben csak azok működhetnek, akik erre engedélykapnak. Erre a szabályozásra azért volt szükség, mert különösen a pulpok, gyümölcslevelek, szárított gyümölcsöket és főzellekeket előállító iparban

egyes vidékeken erős túlméretezettség jelentkezett, ami a termelvények minőségének romlását okozta.

A gyártási engedélyek kiadása során kikapcsolják a szakmából mindazokat az üzemeket, melyeknek fenntartásához sem nemzetgazdasági, sem közellátási érdekek nem fűződnek. Egyes gyümölcstermelő központokban megrikítják a feldolgozók számát és pedig vagy a működési engedély megvonásával, vagy az üzem áttelepítésével olyan vidékre, ahol kevés a gyümölcsfeldolgozó iparos. A gyártás rendezése elsősorban azokat a kis gyümölcsfeldolgozó műhelyeket érinti, amelyek kellő szakértelem és felszerelés hiányában silány termelvényeket juttattak — a konjunktúra kihasználásával — külföldi és belső földi piacokra.

Hatszázmillió fölé emelkedett a Hangya multévi forgalma

A Hangya Szövetkezeti Központ Igazgatósága március 17-én tartott ülésén megállapította az Intézet XLV. ülésterveinek mérlegét és üzleteredményét. A zárszámadások adatai ezidén is újabb fejlődésről számolnak be és azt mutatják, hogy a kisemberek érdekében végzett szövetkezeti munka eredményes volt.

A Szövetkezeti célok szem előtt tartásával vásárlási visszatérítésre 5.061.359.53 pengőt (1942-ben 2 millió 968.605.27 pengő) fordított és ezenfelül különféle szövetkezeti és jóléti célokat szolgáló intézkedések és alapoknak is nagyobb összegeket juttatott.

Az üzleteredményben elszámolt nyereség és veszteségeitek után a tiszta felesleg 2.280.029.08 pengő az előző évben kimutatott 1.830.803.30 pengővel szemben.

példányát ugyanakkor ahhoz a tároló céghez küldi, amelyiknek készletéből a bőrvagybirtoklás kiutalt. A tároló cég a kiutalt bőrvagybirtoklást azonnal, de legkésőbb a tároló példány átvételétől számított 8 napon belül kiszolgáltatni, il-

lve utóvvétellel az igénylőnek elküldeni köteles.

Jelen rendelkezés a mai nappal hatályba lép.

Dr. vitéz Horváth Kázmér polgármester h.

A gazdasági munkavállalók kötelező öregségi biztosításáról szóló 1939. XII. t. c. végrehajtása
FELHÍVÁS

A gazdasági munkavállalók (gazdasági cselédek) kötelező öregségi biztosításáról szóló 1938. évi XII. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott 87.000/1938 F. M. számú rendelet értelmében kötelesek minden évben legkésőbb január hó végéig az előző évi bélyeglapjuk beszolgáltatása végett OMBI biztosítási könyvüket a lakóhelyük szerinti illetékes előjáróságoknak bemutatni.

Felhívom ennél fogva a gazdasági munkavállalókat (gazdasági cselédek, mezőgazdasági munkások), hogy a szociális ügyosztálynál, Ujvidék, Gr. Andrássy-u. 3. II. emelet, az 1943. évi OMBI bélyeglap beszolgáltatás végett OMBI biztosítási könyvüket 1944. évi március hó 31-ig feltétlenül mutassák be, mert ellenkező esetben mulasztást követnek el és kihágási eljárás megindításának teszik ki magukat. A biztosítási könyv bemutatásakor kötelesek a gazdasági munkavállalók szolgálati cselédkönyvüket vagy munkaszigorlatjukat is bemutatni.

Az olyan mezőgazdasági munkavállalók, akik katonai szolgálatot teljesítenek, OMBI biztosítási könyvüket hozzátartozóik útján juttassák el a szociális ügyosztály hivatalos helyiségébe.

Mint hogy a törvény értelmében gazdasági munkást csak akkor szabad alkalmazni, ha OMBI könyvvel, vagy mentességi igazolvánnyal el van látva, ennél fogva ismételtelen és nyomatékosan felhívom a gazdasági munkaadókat, hogy gazdasági munkásokat csak az esetben alkalmazzanak, ha a munkások törvényes kötelezettségüknek eleget tettek és fel tudják mutatni a vonatkozó könyvecskét vagy igazolványt.

Az a munkaadó, aki biztosítási könyv vagy mentességi igazolvány felmutatása nélkül gazdasági munkást alkalmaz, szabálytalanságot követ el és cselekménye kihágási eljárást von maga után.

Dr. vitéz Horváth Kázmér polgármester h.

Cipőkellékkiskereskedők textilárueellátása

A közellátásügyi miniszter 12924/1944. szám alatt leiratot intézett a kereskedelmi és iparkamarákhoz, amely szerint a cipőkelléknagykereskedőkkel ki vannak jelölve — a körzeti textilbizottságok elosztói hatásköréből ki lettek véve és intézkedés történt az iránt, hogy kizárólag a szakmába tartozó, illetőleg a szakma céljaira alkalmas textilárúkkal látassanak el. Evégből őket árueellátás céljából a Textil Központ csak az említett textilneműeket előállító textilárúgyárakhoz (üzemekhez) osztja be. A cipőkelléknagykereskedők a textilárúgyáraktól (üzemektől) beszerzett és kizárólag a szakmába tartozó, illetőleg a szakma céljaira alkalmas textilneműeket a jövőben csak a Lábbeli Iktózpont rendelkezései szerint hozhatják forgalomba, mégpedig a textilárúbevásárlási könyvvel nem rendelkező lábbeli készítő iparosok és gyárak, valamint cipőkellékkiskereskedők között, tekintet nélkül arra, hogy azok telephelye a cipőkelléknagykereskedők textilárúnagykereskedői körzetében vagy azon kívül van-e.

A kijelölt textilárúnagykereskedők közül a következők folytatnak cipőkelléknagykereskedést Buzék Lajos, Budapest, Murin György, Budapest, ifj. Osváth Sándor, Budapest, Triznya József, Budapest, Hajdú József és Társa, Szolnok, Gvergyák és Paragi, Nagykanizsa, Berzsenyi Gyula, Ujvidék.

Svájc nemzeti vagyona 21.645 millió frank

A Magyar Tudósító jelenti: A kivételes hadfelszerelési adó kivétele céljából a svájci pénzügyi hatóságok összeírták a természetes és jogi személyek adóköteles vagyona. Az összeírás szerint Svájc adóköteles tiszta vagyona

21.645 millió frank.

A lista élén Zürich kanton áll 4626 millió frankkal, legvégén pedig Appenzell kanton, melynek tiszta vagyona mindössze 29 millió frankot ér. Leggazdagabb a lakosság Bazel városában, ahol az összeírt vagyonból minden lakosra 9573 frank jut, legszegényebb Uri kantonban, ahol az átlag mindössze 2072 frank. Az adóköteles nemzeti vagyonból 10.228 millió városokban, 11.417 millió értékű vidéken fekszik. A városi lakosság általában vagyonosabb, mint a falusi: egy városi lakosra 7293, falusira 3985 frank jut átlagosan a nemzeti vagyonból.

A kereskedő felesége nem felelős az üzlet tartozásaiért. A királyi kuria kimondta egy nem régi ítéletében, hogy a kereskedő feleségének az az eljárása, hogy az árut a férjével felváltva rendelte meg és a vételárra olykor ő maga is teljesített fizetéseket, — egymagában — nem állapítja meg a feleségnek a férjével egyetemleges felelősségét az üzlet tartozásaiért, vagy esetleg az árak vételáráért.

Megsemmisítették a topolyai Gazdakör közgyűlésének határozatait

Az alispán új közgyűlés megtartását rendelte el

A topolyai Gazdakör január 30-án tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen — mint annakidején jelentettük — az új vezetőség választása során izgalmas szavazás után a Mikuska Mihály eddigi elnök nevével induló lista került ki gyorsan. 88 szavazattal kapva, míg az ellenzéki lista, Pataky Boldizsárral az élén 85 szavazatot kapott. A közgyűlés után Major Póri István és társai felebbezést nyújtottak be az alispánhoz, amelyben a közgyűlés határozatainak a megsemmisítését kérték. Topolyai járási főszolgabírósg lefolytatta a vizsgálatot és az erről felvett jegyzőkönyv alapján az alispán 11.597/1944. szám alatt meghozta végrehatóhatározatát, amelyben a felebbezésnek teljes egészében helyt ad és utasítja a Gazdakör vezetőjét, hogy a véghatározat jogerőre

emelkedésétől számított 15 nap alatt új közgyűlést hívjon egybe.

A véghatározat indoklása szerint a fellebbezők panasza alapos, mert megállapítást nyert, hogy a közgyűlésen, a tisztújítással kapcsolatos szavazásban résztvettek olyanok is, akik a Gazdakörnek pároló tagjai és olyanok is, akik tagdíjhátralékban voltak. A közgyűlés nem gondoskodott határozatképességének az alapszabályok szerint való elbírálásáról és megállapításának a közgyűlési jegyzőkönyvben való szabatos lerögzítéséről.

Az új közgyűlés elé hatalmas érdeklődéssel tekintenek nemcsak a Gazdakör tagjai, hanem az egész község lakossága is annál is inkább, mert mindkét fél körülbelül egyenlő eséllyel indul.

Március hó 7-től
hétfőtől bemutalja a
Zrinyi filmszínház

A film iránt eddig nem tapasztalt nagy érdeklődés nyilvánul meg!

Hölgyeim!

Megkezdett Ujvidékre a legújabb szenzáció nemel színes vígjáték premier, a Lidércfény tes. ver. li mje

Uraim!

Forgószél

(INNENSEE) KRISTINA SÜDERBAUM

Szénákat szárítunk nyárson. A szénaszárító nyárs mindkét végén hegyes, kb. 2,5 méter hosszú, fenyőfából vagy akácából, nyárfából készült rúd (ágfa), melyet függőlegesen leverünk a földre előre elkészített lyukba. A nyárson a földtől kb. egy méternyi távolságban lyukak vannak. Ezekbe dugjuk a 40 cm hosszú papálcákat, úgy hogy a közepe a nyársba jusson. A lekaszált szénát villával felrakjuk a

nyársra. Meggyorsul a széna felrakása, ha mindkét oldalról egyszerre rakjuk fel a szénát. A felnyársalt szénát kissé formázzuk, hogy az bábuszerű alakot kapjon. A gondosan nyársalt szénát csak kívülről éri az eső és perzselheti a nap, belül a széna tömege jól szárad, alaposan szellőzik, szép zöld és A-vitaminban dús marad. Az így szárított széna teljes értékű és igen ízletes. Megmaradnak benne

a mérszók és tápanyagai nagyobb százalékban emészthetők, mint a földön szárított és ázott széna. A nyársas szénaszárító előnye még az is, hogy több szénához jutunk, mint a régi módon: szénánál. Bármilyen esős az időjárás, a széna teljes értékét biztosíthatjuk a nyársas szárítással. A sariú növekedését a renden lévő, majd a horglyába hordott széna nem gátolja. A nyársakat a kaszálon hagyhatjuk egész nyáron. Egyes helyeken a nyársakat úgy készítik, hogy méteres közökben drótot vagy ennek hiányában hosszabb ágakat fektetnek a nyársakra és ezekre rakják fel a szénát. Így is lehet szénát jól szárítani. Ajánljuk gazdátársainknak a nyárson való szénaszárítást.

HIRDETMEY

A m. kir. földművelésügyi miniszter úr 161.989/1944. VIII. B-5. sz. rendelete értelmében felhívom az érdekeltek figyelmét a visszafoglalt délvidéki területekre elrendelt hatászati tilalmi idők pontos betartására.

A rendeletek értelmében geceget április 1-től június hó 16-ig, pontyot és márnát május 1-től június hó 16-ig, fogassüllöt és kőszüllöt március hó 15-től április 30-ig, galócát március 1-től április 30-ig rákot november 1-től május 16-ig kifogni nem szabad.

Ujvidék, 1944 március hó 21-én.

A polgármester megbízásából:

Ullrich Gyula s. k.
közig. tanácsnok.

Györgyöt és a Paradicsom-zenekart az ügyeletes rendező fogadta és bevezette a nagy studio helyiségébe. Itt fognak énekelni és muzsikálni. Elmagyarázta mindazt, amit szükségesnek tartott a siker érdekében. Felhívta figyelmüket a villamosóra mutatójára, amelynek kilengése a hang túlságos erősségét árulja el. Azután a különböző jelzőlámpákat és feliratokat magyarázta meg, amelyek előadás közben néma utasítást adnak a szereplőknek, hogy miként énekeljenek és muzsikáljanak.

A zenekar elhelyezkedett három lépésnyire a mikrofon előtt. Eléjük állt György.

Nyolc óra előtt egy perccel belépett a rádióbemondó, bemutatkozott Györgynek és melléje állt.

A rendező visszavonult a megfigyelő üveglátékába.

Még néhány pillanat, aztán kigyúlt a piros lámpa, amely azt jelentette:

— Tessék kezdeni!

A bemondó közvetlenül a mikrofon elé állt és így kezdett beszélni:

— Halló! Itt Rádió Budapest! Hölgyeim és uraim, Tamás György előadóművész és hegedűművész műsoros estje következik, a Paradicsom-zenekar közreműködésével. Az első szám Tamás György nótája: „Amikor a pesti utcán kigyúlnak a lámpák.” Előadja Tamás György, a szerző, a Paradicsom-zenekar kísérete

A Reggeli Újság eredeti regénye

Irtta: Balvay Andor

(152)

mellett.

Ugyanazt elmondta németül és franciául, aztán félreállt és kezével intett Györgynek és a többieknek, hogy tessék kezdeni.

György a mikrofon elé lépett. A Paradicsom-zenekar pedig Siklóssy Mária vezényletével játszani kezdett.

A rózsadombi Eördögh palotában hallatlan izgalomban és szívdobogva várta Tamás György művésztjét Könyves Zsuzsa.

Most lesz teljes bizonyosság előtte, amit eddig is halálisan bizonyossá vett. Hiszen hallani fogja s megismeri Gosztonyi György hangját, ha el is akar bújni a Tamás György álnév mögé!

Az újságok rádióműsorából idejekorán értesült és szombaton délután azt mondta édesanyjának, hogy fáradság éri magát és le akar feküdni.

— Hallgatni fogom a rádiót, amíg elalszol, — mondta búcsúzásul édesanyjának, hogy minden gyanuját eloszlassa.

A hangszórót bevitte a hálószobájába és hét óra után megára csukta az ajtót.

Lefeküdt

Egyre idegesebb lett, ahogy közeledett a nyolc óra. Olyan izgalom vett erőt rajta, min ha súlyos láz gyötörné. A szíve pedig úgy dobogott, mint a féltrevert harang.

Nyolc óra lett.

A rádióbemondó magyar, német és francia bejelentése elhangzott!

Zsuzsa fölült az ágyban és úgy várta, hogy mi következik.

A Paradicsom-zenekar muzsikálni kezdett.

Aztán...

Aztán megszólalt egy mélyzengésű bárszónos férfihang és Zsuzsa ajkán önkéntelenül kiszaladt:

— Igen, ez ő! Ez Gosztonyi Gyuri hangja! A szenttamási földesúrból lett nótakirály hangja!

Két szív messze egymástól!

Az egyik szív: György szíve, ott a pesti mikrofon előtt, amint belledobogja minden érzését és a rádióhullámok szárnyán szétröpíti az egész világba.

Tamás György szíve, a népszerű és híres nótakirályé, legalább is a pesti közönség és a rádió műsora szerint. Pest új ked-

vencé, akit igazán a szívek királyaként ünnepelnek, főként a szerelmesszívű asszonyok és leányok. Valójában azonban Gosztonyi György szíve, a földönfutóvá lett szenttamási földesúr, aki egyetlen nótába égette bele minden izzó szenvedélyét, vágyát és szerelmét, bánatát és reményességét, megtorpant hitét és kisiklott életét.

Este nyolc óra van és ez a szív ott dobog most a mikrofon előtt, hogy megmutassa magát az egész világnak.

Pedig talán senki nem halja ennek a szívnek dobogását.

Vagy tán mégis hallják? A hang mögött, amit százezrek halgatnak, megérik a dobogó szívet? Muzsikán és kóritán, szavakon és hangokon keresztül belelátnak egy szív belsejébe, amint szinte föltáruul és azt dobogja:

— Emberek, szeressétek az én fájdalmas szívemet! Tudom, hogy a ti szívetek is szokott fájni. Az én szívem fájdalmas dobogásában éreztétek meg a saját szívetek fájdalmát és öleljetek magatokhoz emberestvéretek szívét, ami épp úgy fáj, mint a tiétek!

György ott áll a mikrofon előtt és énekel.

Nem lát semmit. Efelejté, hogy a kivilági ott nagy studioban áll. Nem figyel jelzőlámpásokra, villanyóra mutatójára, semmire. Még a mikrofont se látja, pedig ott van közvetlenül a szíve előtt.

Csak — énekel.

A látszat csal

Magyar vígjáték-premier az újvidéki Nemzeti Filmszínházban

Az újvidéki Nemzeti Filmszínház hétfő óta mutatja be a legújabb magyar filmvígjátékot, amelynek alapötlete a címe: a látszat csal. Egy elszegényedett grófkisasszonyról szól a mulatságos történet és a grófkisasszony, hogy a látszatot fenntartsa a kegyes családtól sem riad vissza. Ebből aztán sok mulatságos fordulat adódik. A grófkisasszonyt hol egyetemi hallgatóként, hol manikűröslánként látjuk viszonyt és amikor a bonyodalom a legnagyobb, akkor jön a meglepő megoldás. A fordulatot vígjáték főszerepeit Simor Erzsébet, Kiss Mányi, Vaszary Piri és Hajmássy Miklós alakítják. Kisérőműsoroként a Filmszínház a magyar és német híradók mellett bemutja az „Ejtőernyős vadászok” című nagyszerű német rövidfilmet.

Az Újvidéki Püspöki Katolikus Kőrifűségeának leányosztálya a Ledden este hét órakor fiúszabóztá és pénteken este hét órakor tartja első ülését.

Jólsikerült műsoros estét rendeztek a kishegyesi Levente Egyesület sajtóotthonában rendezendő „Ejtőernyős” műsoros estét rendezte. A műsoron magyar nóták és egyfelvonásos színművek szerepeltek. Szerencsétlen különösen jók voltak: Csernek Pózsika, Kovács László, Maronka Antal, Dudás Bóni, Rákoski Károly voltak még Papp Mária, Tóth Annuska, Szokola Manci, Bárány Mária, Tábori József, Huk József, Dorogi Mihály. A rendezést ért Kovács István csoport parancsnokot illeti az elismerés a zenekari karmester látta el sűgő Odobina István volt.

AZ ÚJVIDÉKI KIR. TÖRVÉNYSZÉK P. 578-3. 1944. sz.

Hirdetmény

Az újvidéki kir. törvényszék Dr. Zsoldos Gusztáv újvidéki ügyvéd által képviselt Anika Gyula újvidéki lakos folyamodó kérelme folytán az 1894. XXXI. tc. 77. §-ának b) pontja alapján felhívja az ismeretlen helyen tartózkodó Anika Gyulát és sz. Milosevics Anna volt újvidéki lakost, hogy férjével Anika Gyulával az 1933. évi október hó 15. napján a belvárosi katonai r. kat. egyház lelkésze előtt kötött házasságon alapuló életközösséget a jelen hirdetménynek a hivatalos hirdetésben történt beiktatását követő naptól számított egy év alatt állítsa vissza, mert ellenkező esetben a bíróság a házasság felbontása felől fog határozni.

Felhívja továbbá, hogy tartózkodó helyéről a bíróságot értesítse, mert ellenkező esetben megindítandó bonatóperben új hirdetményi idézés mellőzésével Dr. Dani Pál újvidéki ügyvéd, újvidéki lakos, most kinevezett ügyvédnek fogja őt képviselni.

Ujvidék, 1944. évi március hó 4. n.

Dr. Endrédi Ferenc, s. k. kir. tszéki bír.

Kiadmány hitelesítő: Grnya, kezelő h.

APRÓHIRDETÉSEK

10 szög terjedő apróhirdetés ára hétköznap 3 pengő. Minden további szó 20 fillér, VASTAGBETŰS 40 fillér. Vasárnap 50% felárral. Hirdetéseket a másnapi lapra déli 12 óráig vesszünk fel.

Állást keres

Keresztény NŐ magános hűlgy mel-
lé vagy üzletbe állást keres. Cim: Dr.
Szilasiné hirdetőiroda. Templom-u. 4.
Telefon 41-00. 3421

HAZMESTERI állást keres magános
nő. Cim: Turul kocsmá, II. Rákóczi
Ferenc-út 41. 3481

KERESLET

HAZASPART mindenenes munkára
teljes ellátással fix fizetéssel április
1-re keres. Szanatórium, II. Rákóczi
Ferenc-út 181, Újvidék. 3417

Megbízható IRODAI NŐI MUNKA-
ERŐT keresünk. Kereskedelmi érett-
sággal rendelkezők ill. könyvelésben
tettak előnyben. Újvidéki villamos-
mű. 3521

KITUD ROLA? Julius hónapban 1
fehér lennabrosz 150 x 150 színes him-
nussal beszőgés végett Milánka által
ismeretlen kézbe lett adva. Nyomrave-
tő jutalomban részesül. Hollik, Hil-
tr-u. 10. sz. 3519

TRAKTOR SZANTÓKAT keresünk
ergősen nagyobb kiterjedésű réti föld
zántására, akiknek egyes és kettes
réjük van. Érdeklődni: Erdelyánál,
Újvidék, Fehérmező-u. 5. 3495

HELYBELI MEGBIZOTTAKAT ke-
resnek közönségenként motor-, hengerolaj,
gépszij és mezőgazdasági gépeknél el-
pusztultak helyébe egyes pótalkatré-
szek eladására. Cséplő-traktortulajdo-
nosok ismerősei magas, állandó kere-
setre tehetnek szert, ha ajánlatukat
lapunk kiadóhivatásába „Szabadka”
cim alatt beadják. 3489

GYORS- ÉS GÉPIRÓNÓ azonnali
belépésre kerestetik. Ajánlatok eddigi
működési hivatkozással és fizetési
igényekkel Bácskai Cukorgyár R. T.
Ujverbász címre küldendők. 3506

HAZMESTER kerestetik. II. Rákó-
czi Ferenc-út 39, ajtó 8. 3512

VARROLEÁNYT, angol munkához
értőt és tanulólányt felvesz: Baumann
Antal, Bem-utca 3. 3514

BUTORASZTALOST felvesz: Ko-
vács György, II. Rákóczi F.-út 55. 3516

MINDENES LÁNYT, lehetőleg azon-
nali belépésre keresek. Sebestyén, II.
Rákóczi Ferenc-u. 170. 3510

FIATAL PEKSEGEDEKET felvesz: Gób
János pékmester, Újvidék, II. Rákóczi
Ferenc-u. 27. 3508

CIPÉSZSEGEDEKET ago munkára,
ago cvikkelésre azonnalra felvesz: Sa-
mu cipőüzem, Obecse, Jauch Ferenc-
utca 26. 3525

GYARI FŰTŐ azonnali belépésre
kerestetik. Vizgázott előnyben. Cim a
kiadóban. 3500

ELADÓ

Nagyméretű KONYHABUTOROK
eladók. Ugyanott 12 pár chrom-ni-
kel deszert evőeszközt megvételre ke-
resnek. Dr. Bárdossy László-u. 31, I.
em. 3460

FÉRFI VARRÓGÉP, fehér ág, szek-
rény, üvegfal, ajtó és ablakszárnyak
eladók. Cim: Zmaj Jovánovics utca 16.

SINGER VARRÓGÉP, női, és egy új
női kerékpár eladó. Móra Ferenc-u. 61
3624

KISEBB BUTORÜZLET eladó áru-
val együtt Újvidéken. Cim a kiadóban.
3522

ELADÓ: egy vadonat új szmoking
öltöny és egy 3 részes fa mosogató áll-
vány lemezzel borítva. Petőfi Sándor-
utca 30, földszint 1. 3523

Alig használt KERÉKPÁR eladó.
Móra Ferenc-u. 57. 3520

98 cm³ Sachs MOTOR ujonnan ge-
nerál javítva eladó, csak a motor. Er-
zsébet-tér 8 (Mateosz). 3439

Ön pár nyolc m. h. GERENDA és
nagykikindai gy. 233. sz. Bohm cserép
tetővel eladó. Ugyanott jókarban lévő
két lovas kocsit eladó. Újvidék, Sós-
telep 23. sz. 3499

ELADÓ: hálószobák, félháló, író-
asztalok, jég szekrények, futósőnyeg,
szekrények, ágyak, különféle bútorok-
ban nagy választék. Tábori Mátyásné-
nél, Bercsényi Miklós-u. 9. 3497

ELADÓ belső párnák és egy posztó
nadrág. Kamenicai utca 93, ajtó 5.
3494

3 drb. RUGÓS MATRAC, csaknem
új, eladó. Luther Márton-tér 10. 3493

VILLANY HAJSZÁRÍTÓ MOTOR
120 pengőért sűrgősen eladó. Baáthyá-
nyai-u. 2, I. em. 1. 3492

Jókarban lévő HALOSZOBA eladó.
Verbőcei-u. 25. 3491

FEHÉR GÖBE JENEI MANGALICA
eladó. Kamenicai-u. 67. 3490

ELADÓ: jókarban lévő kerékpár,
fehérnemű és egyebek. II. Rákóczi-út
143. sz. 3513

Modern fehér SPORTKOCSI eladó.
Újvidék, Tóth Bagi István-u. 85. 3518

Teljesen új KOMBINÁLT SZOBA-
BUTOR eladó. Alkotmány-u. 2. föld-
szint balra 2. 3517

3 drb. 200 x 300 SZÖNYEG és 2 drb.
ágyelő magyar perzsa szőnyeg eladó.
Dr. Bárdossy László-u. 33, I. em. 3515

ELADÓ: piros tulipános leányiszoba,
450 x 350 gyapju boule szőnyeg, fér-
fi és női báránypár bekecs és pipato-
rium régiség. Megtekinthető délelőtti
Mayor táb. utca 2, földszint 2. 3509

Akik mérlegképes könyvelőkké

óhajtják magukat kiképeztetni, azok csütörtökön
délután 2 órakor vagy este 6 órakor jelent-
kezzenek. A tanítást pár nap múlva megkezdem
és több kurzust őszig nem tartok.

Borbély Lajos könyvszakértő

Újvidék, Magdolna utca 14. - Telefon: 98-54.

Kontinentál Portabel hordozható ma-
gyar betűs IROGÉP, ami jelenleg
zálogházban van, 800 pengőért eladó.
Alföldi-u. 6. 3507

Jókarban lévő gyermek SPORTKO-
CSI eladó. Lajta-u. 20, délelőtti 9-12
óraig. 3193

C SERE

ELCSERELNEM központban lévő
modern 2 szobás, összkomfortos eme-
leti lakószobát hasonló földszinti la-
kással, esetleg fürdőszobával együtt is
Ajánlatok kizárólag az I. és IV. kerü-
letből „Csere IV.” jellegre a kiadóban
3451

Különféle

SZÓLÓ ÉS GYÜMÖLCSFA PERME-
TEZŐ GÉPEK átalakítását és javítá-
sát vas és réz főző üstök cím ezüfűt
felelősség mellett vállalja: Szabadi B.
la rézműves, szeszítőzde berendező vál-
lalata. Minden e szakmába végő mun-
kákat vállal. Újvidék, 1941 április 13.
u. 21. sz. 3501

Hirdetmény

Mohol községben a község tulajdonát
képező és a Tisza partján fekvő vendéglő
épület hosszabb időre bérbe-
adandó oly bérletnek, aki hajlandó
lenne megfelelő új épületet építeni sa-
ját költségén záros határidőn belül, a
bérlet lejártá után pedig az épület a
község tulajdonába menne át. Megfe-
lő árért esetleg hajlandó lenne a
község a jelenlegi épületet felújítani
együtt eladni oly vevőnek, aki záros
határidőn belül megfelelő épületet épí-
tene és abban vendéglőt tartana fe n.
Ajánlatok április 15-ig nyújthatók be
Mohol község előjáróságánál zárt bor-
térben jelezve azon „Ajánlat Mohol
község vendéglő épületére”. Elkésve
érkező ajánlatok nem vétetnek figye-
lembe. Bővebb felvilágosítást a vezető-
jegyző nyújt.

3504 Mohol község előjárósága

Árverés

A Meggy-utca 43. számú házban
bontásból eredő épület anyagok (cse-
röp, téglák, faanyagok, ablak és ajtó-
tokkal) a legtöbbet igénylőnek árszájkai
engedély alapján árverés útján fog-
nak eladni március hó 29-án d. e. 9
órákor.
3498

GONPNOK

Hej, vén világ!

Hej, vén világ, ropd csak téved,
Nyeld a vihart, fűd a lángot!
Majd csak bejárjad inad, —
S vig farsangra jó böjti nap.

Mikor nő be fejed lágya?
Térded rogyan, s lábaid járja?...
Jól felöntél a garatra!
Hogy jutsz ki a szárazpartra?

Sebaj — üzd csak boldog kedved:
Rúgd a falat, törd a kelyhet,
Nyeld a vihart, fűd a lángot!...
Leglább lesz mit megbánnod.

BIRINYI JÓZSEF

Reggeli Újság

N A P I L A P

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Újvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58

Kiadó: vitéz Árva (Andrée) Dezső

E L Ő F I Z E T É S:

Egy óra P 52
Három óra P 15